

emeğin birliği

20 NİSAN
1979
10 Lıra

28

fabrikalar tarlalar, siyasi iktidar, her şey emeğin olacak..!

I MAYIS

DAYANIŞMA SAYFASI

İşbirlikçi tekelci sermayenin ekonomik ve siyasi baskılarına karşı, emekçilerin gelececek ekonomik ve demokratik mücadelesini bastırarak, bunalımın yükünü emekçilerin sırtına daha fazla yüklemek, demokratik hakları gaspederek demokrasi güçlerin baskı altına alıp susturmak amacı ile ilân edilen ve bu görevleri yerine getiren sıkıyönetimin kaldırılması ve demokratik hakların korunması için, sosyalist parti ve guruplar ortak bir tavır ve mücadele içerisine girmedir. Bir çok ilerici yayının sıkıyönetim bölgelerinde basılması ve dağıtılmasının yasaklanması, demokratik kitle örgütlerinin kapatılması, miting, yürüyüş, toplantı, gösteri v.b. demokratik hakların kısıtlanması, demokratik güçlerinin güçlü tepkisini görmedi. Tek tek karşı çıkışlar etkisiz kalmakta ve demokrasi güçlerini kayba uğratmaktadır.

İşçi sınıfı hareketi içinde yer alan sosyalist parti ve gurupların hiçbirinin demokrasi mücadelesini tek başına omuzlama olanağı olmadığından, sosyalistlerin demokrasi mücadelesinde güçbirliği oluşturmaları objektif bir zorunluluktur. Henüz demokrasi güçlerinin örgütlü ve sistemli birliğinin sağlanamadığı, demokrasi güçleri cephesinin oluşturulamadığı, mevcut şartlarda, bu temel amaca yönelik olarak emekçilerin ortak çıkarları ve demokrasi güçlerinin ortak hedefleri için güç ve eylem birliği büyük öneme sahiptir.

Sosyalist kesimlerin sıkıyönetimi nasıl değerlendirdikleri, sıkıyönetimin kaldırılması ve demokratik hakların korunup geliştirilmesi için demokrasi güçlerinin önündeki görevleri nasıl tespit ettiklerinin geniş ölçüde bilinmesi ve tartışılması, ortak mücadelenin ve birliğin geliştirilmesinde yararlı olacaktır. Demokrasi güçlerinin her alanda dayanışma ve birliğine hizmet etmek amacıyla, bundan böyle, özellikle sıkıyönetim bölgelerine sokulması yasaklanmış yayın organlarından başlayarak, diğer yayın organlarının görüşlerine sayfalarımızda yer vereceğiz. Yani henüz sıkıyönetimce yasaklanmamış olan Emeğin Birliği'nin bu sayfalarını dayanışma sayfası haline getirmek amacındayız. Bu sayımızda Ürün Dergisi Yazışmaları Müdürü Ahmet Taştan, Bağımsız Türkiye ve Özgürlük Yolu'nun görüşlerine yer veriyoruz.

Diğer yandan, ülkemiz devrimci hareketi, oldukça güçlü bir fraksiyonel kemikleşme içerisinde olduğundan, genellikle herhangi bir yayın organını izleyenlerin, başka yayın organlarını eleştireci bir gözle izleme, böylece olumlu ve somut bir tartışma ortamını açma durumu yoktur. Yayın organlarının arası ilişki ve dayanışma, böylece olumlu bir ortamın koşullarının yaratılmasına yardım edecektir. Ülkemizdeki bütün yayın organlarının az ya da çok etkiledikleri bir devrimci çevre vardır. Yayın organlarının kendi aralarında izleyecekleri demokrasi mücadelesinde dayanışma politikası, etkiledikleri devrimci çevreleri de kaçınılmaz olarak aynı doğrultuda çabalara zorlayacaktır. Türkiye devrimci hareketinin birlik süreci, böylesine somut ve pratik adımlarla hız ve güç kazanacaktır. Bu bakımdan devrimci yayın organları izledikle-

(Devamı 15. Sayfada)

SIKIYÖNETİMİN İŞLEVI ÜZERİNE

Sıkıyönetim, Maraş katliamı üzerine, yaygın tedhiş hareketlerini bastırmak amacıyla ilân edildi. Maraş katliamı sağın işidir. 1977 1 Mayıs'ında olduğu gibi, Doğu illerindeki öteki toplu saldırılarda olduğu gibi, faşist terör merkezi bu işin tertipçisidir. O halde sıkıyönetim, eğer ilânı gerekçesine uygun olarak hareket edecekse, faşist saldırılar karşısında savunma durumuna itilmiş ve bir kesimi çaresizlik içinde bireysel çıkışlara sürüklenmiş sola karşı olmaktan çok sağa karşı olması gerekiyor. Oysa üç aylık bilanço ortadadır. Darbeler daha çok sola, işçi hareketine indirilmiştir. Faşist caniler iktidarı bir darbeyle ele geçirme doğrultusunda tedhiş eylemlerinde bulunan bir örgütün en alt kademedeki aletleri oldukları halde, bunlar bireyler olarak adi suçtan yargılanmakta, faşist odakların üzerine gidilmemektedir.

Bu durum doğaldır. Sıkıyönetimi kurulu düzeni korumayı amaç bilen bir iktidar ilân etti, işbirlikçilerin egemen olduğu bir meclis onayladı, uygulamayı bu düzenin bir kurumu yükledi.

Demokrasi Güçleri Arasında Dayanışma Sağlamak ve Güçbirliği Yolunda Adımlar Hayati Önem Taşıyor

Sıkıyönetim sözde demokratik hak ve özgürlükleri korumak ve terör eylemlerine son vermek amacıyla ilan edildi. Terörün faşist odaklar tarafından yaratıldığı açıktır. Oysa sıkıyönetim öncesinde olduğu gibi bu dönemde de faşist odakların üstüne gidilmedi, gidilmiyor. Gerçi faşist örgütlerin kanlı cinayetlerde bir maşa olarak kullandıkları bazı kişiler yakalanıyor; ama bunlar da, örgütsel ilişkileri araştırılmaksızın ve işin bu yanına dokunmaksızın bireysel suç işlemiş kişiler gibi yargılanıyor ve komik sayılabilecek cezalara çarptırılıyorlar. Yedi kişi öldürmüş katillere sekiz yıl ceza veriliyor. Diğer yandan, Ecevit hükümeti gibi sıkıyönetim de solun, devrimci demokratik güçlerin üstüne varmak için en küçük fırsatı kaçırmıyor. Terörün yaratıcısı faşist örgütlere dokunulmazken, demokratik kitle örgütleri peşpeşe kapatılıyor. Sol basın ise tümüyle susturulmuş durumda.

Yaşasın İlerici Demokrat Güçlerin Eylem ve Cephe Birliği

«Emeğin Birliği» dergisinin, «Ürün Sosyalist Dergi» Yazışmaları Müdürü Ahmet TAŞTAN'a yönelttiği soru ve A. TAŞTAN'ın yanıtı aşağıdadır.

SORU: Mevcut sıkıyönetim karşısında ve sıkıyönetim şartlarında demokrasi güçlerinin tavır üzerine görüşleriniz nelerdir?

YANIT: Ülkemizde tırmandırılan faşizmin son halkası Kahramanmaraş soykırımından sonra, egemen sınıflar bu olayı bahane ederek 13 ilde sıkıyönetim ilan ettiler. İşbirlikçi tekelci burjuvazi sıkıyönetimle, militarist kliği yeniden halkın kapisına dikti. Bu olay, ülkemizde bunalımların daha da derinleştiğini, emekle sermaye arasında, emperyalizm ve işbirlikçi tekelci burjuvaziyle halkımız arasındaki çelişkilerin sertleştiğini; burjuvazinin iç çelişkilerinin arttığını, egemen güçlerin parlamenter yöntemlerle kolay kolay hükümet edemediklerini gösteriyor. Sıkıyönetim faşizm tehlikesini daha da artırmış, ülkemizi askersel bir diktatörlüğün eşi-

BAĞIMSIZ TÜRKİYE

Böyle bir sıkıyönetimin sağ ile sol karşısında aynı ölçütlerle hareket etmesi beklenemez. En iyimser bir değerlendirmeye güdülen amaçın faşist terör örgütlerinin bir süre için kızığa çekilmesi buna karşılık solun tümüyle baskı altına alınması olduğunu söyleyebiliriz.

Ülke düzeyinde örgütlenmiş olan silahlı faşist terör çetesi emperyalizmin işbirlikçisi egemen güçlerin hizmetinde yasa dışı bir vurucu güçtür. Bu egemen güçlerin egemenliğine son verilmedikçe, yani düzen devrimci anlamda değişmedikçe faşizmin kökünün kazınması söz konusu olamaz.

Emperyalizm /özellikle ABD emperyalizmi/ ve işbirlikçileri son yıllarda ülkeyi eski yöntemlerle yönetemez duruma düşünce, bir yandan, kendi yasalarını çiğneme bahasına, solun bölünmesini türlü yollardan kışkırtmak için tertip-

(Devamı 15. Sayfada)

özgürlük
yolu aylık siyasi dergi

Ankara ve İstanbul Devrimci Halk Kültür Derneklerine yapılanlar sıkıyönetimin ne ile uğraştığını göstermek bakımından son derece ilginç. Bu derneklerde silah bulunmuş değil, bu dernek üyeleri herhangi bir terör olayına da karışmış değiller; ama polis ve jandarmaca kapıları kırılarak eşyaları tahribedildi. Daha sonra ise derneklerini onarmaya gelen üyeler rastgele alınıp götürüldüler, gözaltına alındılar.

Sıkıyönetim, varolan demokratik hak ve özgürlükleri de rafa kaldırmış durumda. Ancak bu, emekçi kitleler ve demokratik güçler açısından böyle. Yoksa sömürücü güçler her zamanki gibi dilediklerini söyleyip yapmakta özgürler.

Ecevit, emekçi kitlelerde büyük umutlar uyandırıp hükümeti kurduktan sonra, halk yığınlarından yana hiçbir adım atmadı, ama iç ve

(Devamı 15. Sayfada)

 ürün
yayınları

ğine getirmiştir. Böylece gerici-faşist güçlerin bir kolu dolaysız olarak yönetimi paylaşıyor.

CHP ağırlıklı hükümet, «özgürlükleri koruma» savıyla sıkıyönetim ilan edildiğini açıkladı. Ancak bir ay geçmeden ilerici basın yasaklandı, susturulmak istendi. Grevler yasaklandı, lokavtlar serbest. Bu kimin yararına, kimin işine geliyor? İşbirlikçi burjuvazinin.

Sıkıyönetime baştan beri karşı olan işçi sınıfı, komünistler, sosyalistler, sosyal demokratlar, CHP'nin sola açılan kanadı ve Kürt demokratları kaputun altına gizlenemeyen sopanın kimin başına ineceğini biliyorlardı.

Ancak bilmek yetmez, yetmiyor. Buna karşı durmak gerekiyor. Ama nasıl? Bunu, işçi sınıfımızın öncü savaşkan politik örgütü 1920'lerden bu yana açıklamış, açıklıyor: **Ulusal Demokratik Cephe!** Tüm demokratik güçlerin, başını işçi sınıfının çektiği eylem ve cephe birliği.

(Devamı 15. Sayfada)

1 Mayıs ve Proletaryanın Görevleri

Proletaryanın uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs yaklaşıyor. Geçen 1 Mayıs'tan bu yana ülkemiz ve dünya sosyalizm ve demokrasi güçleriyle sermaye güçleri arasındaki yoğun mücadelelere sahne oldu. Emperyalist-kapitalist sistemin derinleşen bunalımı, bir yandan gerici güçleri, günbe gün yaklaşmakta olan sonlarının verdiği korkuyla azgınlaştırırken, bir yandan da proletaryaya ve uluslararası planda gelişen şartlara uygun yeni görevler yüklemektedir. Emperyalist-kapiler kaybettirebilir. uŞ gerçeği herkes kabul önemli kapıyılar verdiler. Demokratik hak demokrasi güçleri, demoüratik mevzilerden talist sistem, çoktandır iğrençliği, cirketflığı ve insanlığın çıkarlarına karşı sorumsuzca bir kudurganlığı temsil etmektedir. Proletaryanın ve genel olarak insanlığın ilerleyişinin önünde tam anlamıyla bir ayak bağı durumundadır. Bu nedenle kendisine karşı mücadele eden güçler, her geçen gün bir ciğ gibi büyümektedir. Kapitalistler yıkılması kaçınılmaz olan mevzilerini gedikleyerek tahkim etmeye çalışsalar da, bunun için bilim ve insanlık dışı her yolu mübah saysalar da, gittikçe kabaran sosyalizm ve demokrasi güçlerinin muazzam potansiyelinin kuşatması altındadırlar. Kamboçya'da, Yemen'de, Afganistan'da, Etyopya'da elde edilen başarılarla çember günbe gün daralıyor ve daralacaktır.

Türkiye emekçileri yoğun anti-demokratik baskılar ve sıkıyönetim altında bir Mayıs'ı kutlamaya hazırlanıyorlar. Kendilerini emperyalist-kapitalist sistemin bu parçasında yeni görevler ve mücadeleler bekliyor.

Geçen 1 Mayıs'tan bu yana faşist saldırı ve provakasyonlar artarak devam etti. İşçi sınıfı ve diğer emekçilerin kazanılmış demokratik haklarına el uzatıldı. «Toplumsal anlaşma»yla işçilerin en temel sendikal hakları ortadan kaldırıldı. Maraş katliamından bu yana, belli başlı büyük kentleri de kapsayan sıkıyönetim uygulamasıyla, yılların toplumsal muhalefetinin ürünü olan siyasal kazanımlar ortadan kaldırıldı. Emekçi kitleler yeni zamlarla iyice açlığa ve sefaletle mahkûm edildiler. Doğu'da düzenlenen tatbikatlarla Kürt halkı üzerinde kıyım provaları yapıldı. Şimdi de gerici faşist güçler, «bölücülük» yaygaralarıyla sıkıyönetimi Doğu illerinde yaygınlaştırmaya ve birtakım provakasyonlarla Türk ve Kürt emekçileri arasına nifak tohumları saçarak şovenizmi körüklemeye çalışıyorlar. Sıkıyönetimi grevler ve 1 Mayıs gösterileri üzerinde bir tehdit unsuru olarak kullanıyorlar.

Şimdiki şartlarda geçici de olsa (ki geçiciliği işçi sınıfı ve diğer demokrasi güçlerinin önlerindeki görevleri omuzlamalarına bağlıdır), gerici faşist güçler başarılı sayılırlar. Devrimci güçlerin dağınıklığından ve öncülükten yoksun oluşundan yararlanarak bir dizi başarılar elde ettiler. Üstelik bütün bunlar emekçi kitlelerin «umud»u diye tanıtılan bir hükümet işbaşındayken gündeme geldi.

Bu nedenle 1 Mayıs'ta Türkiye emekçileri sıkıyönetime, anti-demokratik bütün baskılara, Kürt halkı üzerinde sahneye konmak istenen oyunlara karşı siyasal özgürlükler uğruna mücadeleyi gündemin birinci maddesi olarak kabul etmek durumundadırlar. 1 Mayıs gösterileri sıkıyönetime, anti-demokratik baskılara, zamlara, Kürt halkı üzerindeki baskılara duyulan tepkinin kitlesel bir ifadesi olmalıdır. Böylece 1 Mayıs gösterileri sıkıyönetim yasaklarını kırarak sermaye güçlerine bir cevap niteliği ta-

şıyacaktır. Bu cevabın mümkün olduğu kadar güçlü olması ve gösterilerin 1977 1 Mayıs'ında kırka yakın şehidin kanının döküldüğü 1 Mayıs Alanı'nda yapılması için elden gelen bütün çabalar gösterilmelidir. DİSK'in bu konuda takındığı tavır da oldukça olumludur.

Türkiye emekçileri bu 1 Mayıs'a, sosyal pratiğin canlı dinamiğinden çıkardıkları bir dersle giriyorlar: Proletarya demokrasi uğruna, sömürsüz bir toplum uğruna mücadelesinde, ancak ve yalnız kendi öz gücüne, partisine ve diğer emekçi müttefiklerine güvenmelidir. Aksi halde, başka alternatiflere bağlanan «umut»lar, hep hazırlıksız yakalanarak arkadan hançerlenmeye yol açmıştır. Türkiye'de sermayenin reformist alternatifi CHP'ye bağlanan umutlar, hem proletaryayı kendi başının çaresine bakarak, kendi örgütlenmesi ve devrimci hazırlıkları üzerinde bütün enerjisiyle durmaktan alıkoymuş; hem de reformist iktidarlara karşı politikasız bırakmıştır. Şimdi CHP'nin tekeli sermayenin bir partisi olduğu gerçeği geniş emekçi kitleler nezdinde açığa çıkmıştır. Sınıf bilinçli işçiler evvela bu dönemin bir muhasebesini yapmak zorundadırlar. CHP'ye bağlanan umutlar Türkiye emekçilerine neye mal oldu, kimler bu politikayı önerdi, kimler proletaryanın bağımsız çizgisini savundular ve şimdi ne yapmak gerekir? Böyle bir muhasebe yapılırken, ilk akla gelen sorular bunlardır. Bu muhasebeden çıkacak sonuçta görülecektir ki, Türkiye proletaryası 1979 1 Mayıs'ında bolşevik nitelikte bir partiden hâlâ yoksundur. Bunalımın gittikçe derinleştiği, sermaye güçleriyle devrimci güçler arasındaki çatışmanın hızla keskinleştiği bir dönemde hâlâ partisiz olmak, Türkiye proletaryası açısından oldukça geç kalınmış bir durumdur. Proletarya kendi öncüsüne sahip olmadan ne başarılı ayaklanmalar düzenleyebilir, ne de kendiliğinden patlamalarla doğan ayaklanmalar başarıya ulaşabilir. Bunalımlı dönemlere komutasız, yeterli merkezi yönlendirmeden yoksun olarak girmenin proletaryayı nasıl hedefsiz ve şaşkın bıraktığının en iyi örneği ülkemizle şartları aynı olmamakla beraber İran'dır. İran'da proletarya ve diğer emekçiler Şah'ın monarşist faşist diktatörlüğünü yıkarken gösterdikleri cüret ve cesareti, iktidarı almak için göstermediler, gösteremezlerdi de. Çünkü İran proletaryası sağlam, savaşçı ve kitlelere binlerce bağla bağlı bir partinin, bir komuta merkezinden yoksundu. Parti sorununun proletarya açısından taşıdığı hayati önem nedeniyle sınıf bilinçli işçiler, hâlâ kendi bolşevik örgütlerinden yoksun oldukları bir dönemde, anlık mücadele ve görevlerin dar bakış açısına saplanıp kalmamalı, bütün enerjilerini, dikkatlerini ve çabalarını parti sorunu üzerinde yoğunlaştırmalıdır. Unutulmalıdır ki kitleler içinde kök salmış, günün görevleriyle, nihai uygun taktiklerle birbirine bağlayan ihtilalci bir parti olmadan proletarya geçici de olsa kaybetmiştir, kaybedecektir. Devrimin nesnel koşullarının giderek olgunlaştığı ülkemizde hiç bir görev ve mücadele sınıf bilinçli işçileri bu yüce görev uğruna mücadeleden alıkoymamalıdır.

Bu görev uğruna mücadele ülkemizde, günümüz özgülünde proletaryayı bölüp parçalayan fraksiyonculuğa karşı mücadeleden ayrı ele alınamaz. Proletarya maddi yaşamından ve deneylerinden başarının birliğe ve örgütlülüğe bağlı olduğunu bilir. Ne fraksiyonculuk, ne de fraksiyonculuğa duyulan tepkiyle, örgütsüzlük bilinçli işçilerin savunacağı şeyler olamazlar. Tersine siyasal birlikler uğruna, parti birliği uğ-

runa fraksiyonculuğun zorlanarak ortadan kaldırılması, dayatan bir görev olarak durmaktadır. Ülkemizin içinde bulunduğu nesnel koşullar, sosyalizm ve demokrasi güçleri arasında her düzeyde birliği zorunlu kılarken, fraksiyonculuk proletaryayı daha fazla kendi öznelciliğine alıttırıp güçsüz düşüremez. Bu nedenle bilinçli işçiler bağlı bulundukları siyasal çizgileri, en başta parti birliği olmak üzere demokrasi mücadelesinde her düzeyde birliğe zorlamalıdır. Bu tür birlikler, her toplumsal ve siyasal olayda, sermaye güçlerine karşı demokrasi güçlerinin bir alternatifi olarak ortaya çıkmalıdır. Önümüzdeki senato seçimleri bunun ilk ifadesi olmalıdır. Kısacası bu 1 Mayıs'ta parti ve demokrasi güçlerinin birliği uğruna mücadele Türkiye emekçilerinin önlerindeki en önemli ve hayati görevlerden biri olarak durmaktadır.

Türkiye emekçilerini ulusal planda siyasal özgürlükler uğruna, parti ve demokrasi güçlerinin birliği için mücadele görevleri beklerken; ayrıca «ulusal savunma» adı altında güçlendirilmek istenen militarizme, savaş kışkırtıcılığına ve dünya barışını tehdit eden her türden anlaşma ve bloklara karşı mücadele görevleri de beklemektedir. CENTO İran halkının Şah'ın faşist diktatörlüğünü yıkmasından sonra dağıldı. Ancak NATO sosyalizm ve demokrasi güçlerini tehdit eden emperyalist bir blok olarak hâlâ ayaktadır. Emperyalizm Orta Doğu'da yeni bloklar oluşturma peşindedir. Kıbrıs bir NATO üssü haline getirilmeye çalışılmaktadır. Kıbrıs sorunu Türk ve Yunan halkları arasına kin ve nifak tohumları saçmaya uygun bir sorun olarak emperyalizm ve işbirlikçileri tarafından kullanılabilir. Her şeyden önemlisi, Türkiye burjuvazisinin «ulusal savunma» adı altında silahlanma ve militarizmi güçlendirme girişimleri devam ediyor. Bütün bunlar Türkiye emekçilerinin mücadele gündeminde yer alan sorunlardır.

Ayrıca dünya genelinde derinleşen sınıf mücadelesi emperyalistleri ve işbirlikçilerini devrimci güçlere karşı eskisinden çok daha sıkı bir biçimde işbirliğine sokarken, uluslararası proletarya hareketi temelinde, dünya demokrasi ve barış güçlerinin daha sıkı işbirliği ve dayanışmasını gündeme getirmektedir. Ulusal planda her ülkenin proletarya hareketi kendi burjuvazisine karşı devrim mücadelesini yürütürken, emperyalist-kapitalist sistemin genelinde emperyalizme, faşizme ve tekeli kapitalizme karşı yürütülen mücadelelerle sıkı işbirliğini, dayanışmayı ve koordinasyonu gerçekleştirmek zorundadır. Herhangi bir devrimin korunması veya herhangi bir ülkedeki devrimci mücadelenin başarısı, artık büyük ölçüde uluslararası proletarya hareketinin dayanışmasına bağlıdır.

Bu nedenle dünya barışını tehdit eden, emperyalizmin yeni müttefiki Çin gericiliğine karşı mücadele uluslararası proletarya hareketinin başta gelen görevleri arasında yer almaktadır. Dünya Barış Konseyi'nin Helsinki kararlarında kabul edildiği gibi 1 Mayıs gösterileri aynı zamanda Vietnam devrimini boğmaya çalışan Çin gericiliğine karşı Vietnam'la dayanışma gösterileri olmalıdır. Bu dayanışma her alanda ne kadar yükseltirirse Çin gericiliğinin tecriti ve dünya barışının korunması o oranda mümkün olur.

Ayrıca genel olarak Orta Doğu ve özel olarak Türkiye devrimci mücadelesini oldukça yakından ilgilendirmesi ve etkilemesi bakımından İran'daki devrimci mücadeleye en başta politik

ORTAM

Bir sermaye bir kez, bir ülkenin ekonomik sosyal yapısı üzerinde egemenlik kurduktan sonra o ülkede gerçekleşecek olan burjuva iktidarlarının programları ve hedefleri ne olursa olsun, hiç bir iktidar bu sermayenin egemenliğini ortadan kaldıramaz ve yok edemez. Yok edemediği gibi de her burjuva iktidarı egemen olan bu sermayenin güdümüne girmek, onun çıkarlarına hizmet etmek zorundadır. Özellikle tekelci sermaye döneminde bu değişmez kanun daha da geçerli olmuş ve sermayenin bu karakterini daha da belirginleştirmiştir.

Tekelci sermaye ekonomik ve siyasal egemenliğini yalnız ve sadece iktisadi baskıyla, yani iktisadi cebirle gerçekleştirmediği gibi, bunu sadece faşizmi alanına koymasıyla da gerçekleştirmez. Tekelci sermayenin egemenliğini kurmak ya da devam ettirmek için hangi yolu kullanacağı ülkenin ve o günkü durumuna ve dünya konjonktürünün koşullarına bağlı olarak değişir.

Bir zamanlar Avrupa'daki sosyal-demokrat partiler iktidara geldiği zaman siyasi bilinci olmayan birtakım emekçiler, bu sosyal-demokrat partilerin sermayenin egemenliğini kırabileceklerine inanmaktaydılar. Bugüne kadar yaşanmış olan tarihsel süreç içerisinde görülmüştür ki, sosyal-demokrat partiler Avrupa'da iktidara gelmekle sermayenin egemenliğinden hiç bir şey eksilmediği gibi, tekelci sermayenin egemenliğinin gelişip, güçlenmesi daha da kökleşmiş ve daha da yaygınlaşmıştır. Bu örnekte de açıkça anlaşılmaktadır ki; reformizmin sınırlarını aşmayan ve reformizmi kitlelere bir kurtuluş yolu gibi gösteren birer burjuva alternatifi olan sosyal-demokrasi emperyalizmin bunalıma girdiği dönemlerde emperyalizmin imdadına yetişip, onu bunalımlardan kurtarmaya çalışmış ve çalışmaktadırlar. Bu sözünü ettiğimiz sosyal-demokrat partiler bilinebileceği gibi, Marksizmi savunarak, Marksizmin içinden burjuva temsilcileri olarak doğmuş ve Marksizmi revize etmekten başlayarak sosyal-şovenizme dönüşüp, bugün emperyalist sermayenin temsilciliğini ve koruyuculuğunu yapan partilerdir.

Türkiye'de de sosyal-demokrat bir parti olmayan CHP, «demokratik-sol» adı altında çıkarak, Türkiye halkının büyük bir kesimini «halkça bir düzen», «ak günler», «mutlu yarınlar» vs. gibi laflarla avutarak, kendi peşine takmış ve bir «umut» imajı haline gelmişti. Türkiye'de henüz sınıf bilincini almamış işçi sınıfının bir kesimiyle diğer emekçi kesimler de CHP'yi bir «umut» olarak görmüş ve çoğunlukla onun safalarında yer almışlardı. Neki; sermayenin değişmez kanunu olan burjuva iktidarlarının hiç birisinin sermayenin egemenliğinden hiç bir şeyi sarsamayacağı gerçeği kısa bir süre içerisinde hemen hemen tüm kitleler gözünde somutlanmıştır.

Sermayenin egemenliğini hiç bir burjuva parti ve iktidarının sarsamayacağı, bugünkü CHP ağırlıklı hükümetin kurulup, 15 aylık süre hükümet etmesiyle daha da bir açıklık kazanmıştır. Bu sürede anlaşılmıştır ki; işçi sınıfı ve tüm emekçileri hiç bir burjuva partisi, adı ve sloganı ne olursa olsun, sermayenin baskısı altından kurtaramaz ve kurtaramayacaktır. Bununla birlikte mevcut iktidar döneminde tekelleşmemiş sermayenin bir kesimiyle, küçük tekeller de yoğun bir baskı altına alınmışlardır. Bu durumda CHP'nin işçi sınıfı ve emekçileri temsil etmediğini ortaya koyduğu gibi, CHP'yi sadece küçük ve orta burjuvazinin, hatta TKP gi-

bi çağ düşüncesine sahip kafaların milli burjuvazinin temsilcisi olarak nitelemesinin yanlışlığını da ortaya koymuştur. TKP, teorik yazınlarından tut, programına kadar CHP'nin «ulusal» burjuvazinin partisi olduğunu yazmış ve iddia etmiştir. Özellikle son zamlarda ve «tedbirler paketi»nde görüldüğü gibi, CHP «milli» ya da orta burjuvazinin değil, işbirlikçi tekelci burjuvazinin bir kesimini ve hatta en büyük kesimini temsil ettiği açıkça ortaya çıkmıştır.

Bu son «tedbirler paketi»nin açıklanmasından sonra, Tercüman gazetesi baş yazarı olan Güneri Cívaoğlu gibi bir işbirlikçi bile bu iktidarın «OLİGARŞİYE» hizmet eden bir iktidar olduğunu yazmıştır. Çünkü «tedbirler paketi» hazırlanırken, Ecevit, önce Türkiye'nin en büyük işbirlikçi tekelleri olan işverenler sendikası, Türkiye Sanayi Odaları Birliği, gibi en büyük tekelleri kuruluşların temsilcileriyle birlikte hareket etmişti. Bu büyük işbirlikçi tekelleri kuruluşların dışında kalan diğer sermaye çevreleri ise, bu birlik karşısında toplantılar düzenleyerek, feryat ederek, AP'nin kucağına atılıp Demirel'e sarılmışlardır. Bu işbirlikçilerden birisi olan Güneri Cívaoğlu da Türkiye'ye egemen olan tekelleri sermayenin hükümetle sıkı bir işbirliği içine girerek kendi üstlerinde kurmuş oldukları bu baskı karşısında haklı olarak feryat edip, bu hükümetin «oligarşi»yi temsil ettiğini ve «oligarşiden» güç aldığını yazmıştır.

Bütün bunlara rağmen TKP ve onun gibi düşünenler hâlâ CHP'yi yalnız «ulusal» burjuvazinin, orta burjuvazinin ve küçük burjuvazinin temsilcisi olarak nitelendirip, işçi sınıfını bu burjuva partisinin peşine takmaya çalışmaktadırlar. Hem de CHP'den bir sürü darbe yedikleri halde...

Kuşkusuz, tekelleri sermaye, tekelleşmemiş olan sermayenin tümünü ortadan kaldırmaz, en azından üretim yapmış olduğu metallerin dağıtım ve ulaşımı sağlamak üzere bu tip sermayelerin yaşamasına olanak tanır. Neki, tekelleri sermaye bunu her dönemde sürdüremez. Ağır bunalımlara girdiği dönemlerde tekel-dışı kalmış sermayenin bir kesimini yutabileceği gibi, küçük tekellerin belli bir kesimini de ya yutarak varlığına son verir, ya da kendisine tamamen bağımlı duruma getirir.

En büyük tekeller ekonomik krizlerin yoğunlaştığı dönemlerde günün koşullarına göre, bu tür tasfiyelerini ya tekel-dışı kalmış sermaye üzerinde, ya da küçük tekeller üzerinde daha fazla yoğunlaştırır. Türkiye'de bunun en açık örnekleri 12 Mart dönemiyle günümüzdeki durumdur.

12 Mar'ta, genel olarak tekelleri sermaye, tekel-dışı kalmış sermaye üzerinde yoğun bir baskı oluşturarak, tekel-dışı kalmış sermayeyi belli ve önemli ölçüde tasfiye etmişti. Fakat, genel olarak tekelleri bu baskıyı birlikte yürütmüştü. Ama bugün durum sermaye açısından daha değişiktir. Bugün en büyük tekel sahipleri, tekel-dışı kalmış sermaye üzerinde yoğun baskı sürdürdükleri gibi, küçük tekeller üzerinde de, yani bazı oligopol durumuna gelmiş sermaye üzerinde de yoğun bir baskı uygulanmaktadır. Oligopol durumuna gelmiş, yani henüz bazı üretim alanlarını kontrol eden, fakat, geniş alanlar üzerinde bir egemenlik kuramamış olan sermayeyi de büyük tekeller kısıp almış, ya tam kendi kontrolüne almaya yahutta tasfiye etmeye çalışmaktadır. Konzernler, yani, birkaç üretim alanında tekel kurmuş ve birleşmiş olan, dışardan tekelleri sermayelerle de birlikler oluşturan bü-

yük tekeller, mevcut durumda henüz bu düzeye varmamış olan oligopol ve monopson durumunda olan sermayeleri de orta sermayeyle birlikte bir baskı altına almıştır.

Her bunalım, birtakım sermayeyi iflasa doğru sürüklerken, en büyük tekellerin santralizasyon bakımından daha da sivrilmesini sağlar. Tekelci sermayenin bu vazgeçilmez kanundan dolayıdır ki, bunalım dönemlerinde en büyük tekeller, kendisinden küçük olan tekelleri ve diğer tekelleşmemiş sermayeyi ya yutarak ortadan kaldırır, ya da onların kârlarına büyük ölçüde ortak olarak kendi güdümüne alarak bir uzantısı halinde yaşamalarına olanak sağlar.

Bu kısa açıklamalarda da görülebileceği gibi, Türkiye'deki işbirlikçi tekelleri sermaye gelişme bakımından 12 Mart'tan bu yana çok önemli mesafeler katetmiş ve bugünkü aşamaya varmıştır. Günlük gazetelerden de anlaşılabileceği gibi, mevcut bunalımda her gün bir sürü işyerleri iflas edip kapanırken, Abudabi, Suudi Arabistan, Kuveyt gibi ülkelerde ihaleler olarak ve 1,5 milyar dolar yatırım yaparak, bu ülkelerde hem yeni işyerleri açmakta, hem de bu ülkelerle olan ticaret hacmini önemli ölçüde geliştirmektedir. Hem de bu işi CHP ağırlıklı hükümet eliyle yapmaktadır. Bir zamanlar AP'nin temsilciliğini yapmış olduğu işbirlikçi büyük tekeller, bugün CHP ağırlıklı hükümetin bir numaralı destekçileri haline gelmişler ve hatta bu kırgınlıklardan dolayı AP Genel Başkanı Demirel, işadamlarına vermiş olduğu yemeğe, Koç, Sabancı ve Berker gibi, Türkiye ekonomisi yapısına egemen olan işbirlikçi tekelleri çağırmasıdır. Kuşkusuz, Koç ve Sabancı holdinglerin bugün için yanyana gözükmelemleri bunların arasındaki rekabeti ne tali plana itmiştir, ne de ortadan kaldırmıştır. Bu en büyük tekellerin yan yana gelmesi, diğer küçük tekeller üzerindeki büyük sermayenin egemenliğini daha da artırması ve mevcut hükümetle daha sıkı bağlar kurarak, bu hükümeti de iktisadi baskının yanında iktisat-dışı bir baskı olarak da kullanıp, kendi sermayelerini daha da yoğunlaştırmaları doğultusundadır.

Bilinebileceği gibi, tedbirler paketi denen şey de; tüketicilerin alım gücünü azaltarak, metada bir artış sağlamak, iç dolaşımı kısıp, dış ticareti artırmak ve böylece daha çok döviz elde ederek, merkezi planlamayı ve denetimi daha da yoğunlaştırmak amacını taşımaktadır. Bu istek her şeyden önce en büyük tekellerin isteğidir ve en çok onların işine yarayacaktır. İhracat yapan sanayiciye ihtiyacı olan dövizin resmi kurdan değil, serbest piyasa değeri üzerinden verilmesi tedbirinin getirilmesi, döviz konusunda hükümete fazla muhtaç olmayan ve kurmuş olduğu işbirlikçilik dolayısıyla emperyalist tekellerden yeteri kadar döviz temin eden büyük tekellerin işine yararken, henüz kendisine bu döviz temin edemeyecek düzeyde gelişim ufak tekellerin aleyhine bir gelişim gösterecektir. Bu küçük tekellerin resmi kurdan değil, serbest piyasa değeri üzerinden döviz temin etmeye çalışmaları, bunları bir yıkıma doğru götürecektir ve büyük tekellere daha çok muhtaç hale getirerek, büyük tekellerin güdümüne girmelerini sağlayacaktır. Ağır zamların getirilmesi, tüm işçi sınıfı ve emekçileri yaşamaz hale sokarken, yine büyük tekellerin tekelleşmemiş sermaye ve ufak çapta tekelleşmiş sermaye üzerindeki baskısını daha da yoğunlaştıracaktır. Yapılmış olan bu zamlarla, bir yandan

büyük stokçular büyük kârlar vururken, yeteri kadar üretimde bulunamayan küçük işyerlerinin hammaddelerinde üzerine gelmiş olan zamlar da ha perişan duruma düşerek büyük tekellere daha fazla boyun eğmek zorunda kalacaklardır.

Bu ve daha sayamadığımız bir sürü nedenlerden dolayı, mevcut durumu işçi ve diğer emekçileri yaşanmaz hale getirmekle birlikte büyük tekellerin küçük tekeller ve tekelleşmemiş sermaye üzerinde büyük bir baskı uygulamaya giriştikleri bir durum olarak niteleyebiliriz. Büyük sermayenin Ecevit hükümetiyle böylesine sıkı ilişkiler içersine girerek bu uygulamalara girmesi, küçük tekeli sermaye sahipleriyle tekelleşmemiş sermaye sahiplerini şaşkına döndürdüğü gibi, Demirel'i de çılgınlaştırmıştır. Bunu içindir ki: Demirel Ecevit'e ne diyeceğini şaşırmış hale gelip, Ecevit'i Allende'ye bile benzetmeye kalkışmıştır. (bu konuya ileride değineceğiz.)

OLUŞTURULMUŞ OLAN DENGİ

Daha önce de belirttiğimiz gibi Avrupa'da sosyal-demokrat partiler zor günlerde emperyalist sermayenin imdadına yetiştiği gibi, Türkiye'de de aynı şekilde CHP işbirlikçi tekeli sermayenin imdadına yetişmiştir.

Dünyada görülmüş olan tarihsel ve sosyal gelişimler sonucu faşizmin, sermayenin çıkarlarını koruma bakımından artık pek geçerli olmadığı, tekeli sermaye tarafından da anlaşılmıştır. Şöyleki; faşizm bir çok yerde tekeli sermayenin başvurmuş olduğu en son çare olarak doğmuş ve daha sonra tekeli sermayenin de, onun sisteminin de başını yiyerek yıkılmıştır. Bunun için günümüz koşullarında tekeli sermaye, iktidarının ortadan kalkmasıyla karşı karşıya gelmeksiniz, faşizmi uygulama alanına koymayı kolay kolay düşünmemekte ve daha çok, halka soldan gözüküp, halkın itimatını kazanmış olan burjuva partilerini iktidara getirerek bunalımları atlattırma çalışmaktadır. Bu tip partiler tekeli sermayenin işine öyle yaramaktadır ki, bu tip partilerin bu konuda yaptıklarını, ne faşizm, ne de başka bir yönetim biçimi yapmayı beceremez.

Ecevit, «halkça bir düzen» sloganıyla iktidara gelmiş ve en bunalımlı dönemlerde hiç bir burjuva parti ve yönetiminin yapamayacağı kadar işbirlikçi büyük tekeli sermayenin işine yaramıştır. Bir yandan büyük tekellerin gücünü artırıp, onlarla sıkı bir diyaloga girerken, bir yandan da bugüne kadar hiç bir iktidarın yapamadığı bir işi yapmıştır. Bugüne kadar hiç bir iktidar 12 Mart döneminin faşizmi de dahil, değil Türkiye İşverenler Sendikası, Sanayi Odaları, TÜRK-İŞ ve DİSK'i bir araya getirmek, DİSK'le TÜRK-İŞ'i bile biraraya getirememiştir ve kendisine destek yapamamıştır. DİSK reformist, TÜRK-İŞ de sarı bir sendika olduğu için, faşizmin işçi sınıfı üzerinde yaratmış olduğu bir sürü baskılara rağmen bile, bugünkü gibi biraraya gelmeyi ne düşünmüş, ne de becerebilmişlerdir. Ama Ecevit bugün DİSK'i, TÜRK-İŞ'i, TİSK'i, Sanayi Odalarını biraraya getirerek tekeli burjuvazinin en büyük kesimin işine gelen bir iktidarın ve işçi sınıfı ve diğer tüm emekçileri yaşatamaz hale getirecek bir zam paketinin destekçisi haline getirmiştir.

Bugün Ecevit iktidarı öylesine bir denge oluşturmuştur ki, bir yandan, Türkiye'nin en büyük işbirlikçi tekeliçilerin desteğini almış, bir yandan da yine Türkiye'nin en büyük işçi sendikaları olan reformist ve sarı sendikaların (DİSK ve TÜRK-İŞ) desteğini alarak, siyasi gericiiliği ekonomik ve siyasal baskısıyla Türkiye halkının üzerine bir kabus gibi çöktürmüştür.

Bunun yanında, ABD emperyalizminin, Alman emperyalizminin, Fransa emperyalizminin ve IMF gibi, dünyanın en büyük emperyalist kartelinin desteğini de kazanmıştır. Bununla ilgili olarak 23 Mart 1979 sayılı Milliyet gazetesinde şu başlıklar yer almıştır.

«IMF DEVALÜASYON İSTEMİNDEN VAZGEÇTİ. YETKİLİLER, TÜRK ÖNLEM PAKETİNİN VE IMF'NİN YENİ TUTUMUNUN DIŞ KREDİLERİN AÇILMASI OLASILIĞINI ARTIRDIĞINI BELİRTİYOR? PARA FONU İLE DAHA GENİŞ KREDİ SAĞLANMASI İÇİN YENİ GÖRÜŞMELER YAPILACAK. FEDERAL ALMANYA ÖNLEMLERİ OLUMLU KARŞILADI. BİR YETKİLİ: «Türk hükümetinin aldığı ekonomik önlemleri saygıyla karşılıyor ve selamlıyoruz.» SCHMİDT ABD'Lİ CHRISTOHER'A «Yardım için kaybedilecek zaman yok. Bu hızla gerçekleştirilmeli» DEDİ. VAN LANNEP YARIN ANKARA'YA GELİYOR. FRANSA'NIN İVEDİ YARDIM ÇALIŞMA GURUBU ÇERÇEVESİNDE TÜRKİYE'YE 70 MİLYAR DOLAR VERECEĞİ BİLDİRİLİYOR» (70 milyar'ın milyon olması gerekir. Herhalde gazeteyle yanlışlıkla milyar yazılmış).

Görüldüğü gibi, Ecevit, «kendi iç kaynak»larımıza dayanan bir kalkınma ve buna uygun bir önlemler paketi» hazırlayacağını söylerken, getirmiş olduğu önlemler paketinden sonra, bütün emperyalistler ve Türkiye'deki en büyük işbirlikçi tekeliçiler, Ecevit hükümetini «saygıyla karşılıyor» ve «selamlıyorlar». Ecevit, «kendi ulusal kaynaklarımızla kalkınma» gibi teraneleleri tekrarlayarak bir yandan Türkiye'deki en büyük işçi sendikalarını iktidarının desteği haline getirirken, bir yandan da en büyük sermaye çevreleriyle emperyalizmin desteğini almıştır.

Böylesi bir denge Türkiye tarihinde bugüne kadar sağlanamamıştı. 12 Mart'ta partiler üstü adı altında faşist iktidarların oluşmuş olduğu halde bile emperyalizm ve işbirlikçi tekeliçilik böylesine bir denge sağlayamamışlardı. Tekeli sermaye Ecevit'i öyle bir dönemde iktidara getirdi ki, hiç bir şekilde atlattırma olmayacağı buhranlı günleri ve döviz darboğazını Ecevit iktidarı vasıtasıyla (kısa bir süre için de olsa) aşacağına benzemektedir. Yani önemli bir darboğazı böylesine bir kolaylıkla geçeceğine benzemektedir. Bu durumda, CHP yerine, ya MC iktidarları gibi, örtülü parlamenter faşizmi uygulayacak bir iktidar olsaydı, ya da 12 Mart gibi bir faşist iktidar olsaydı, bu darboğazlar böylesine kolayca aşılamazdı. Ama CHP'nin bu dönemde iktidar olması, bu garip dengenin oluşmasını sağlamıştır. Kısa vadede taze para dedikleri, yeni dövizden de biraz temin ederlerse, alınmış olan bu tedbirlerle döviz darboğazını, işçi sınıfı ve emekçilerin gırtlığına basa basa ve onlardan da önemli bir tepki görmemek kaydıyla bir geçiş içine girmişlerdir. En büyük tekeli sermaye, burjuva sınıfının egemeni olduğu gibi, en akıllısı olduğunu da göstermiştir. Bazı küçük tekeli sermaye sahipleri fanatik birtakım düşüncelerle, Türkiye'de faşizmin getirilmesi sevdasına kapılmışlardır. Şu durumda, bir faşizm havasının Türkiye'de estirilmesi demek veya böyle bir girişimde bulunmak yukarıda belirtmiş olduğumuz dengenin en kısa zamanda bozulmasını sağlayacaktır. Ve Türkiye'de faşizm uzun bir müddet iktidar da kalamayacaktır. Çünkü Türkiye'nin durumu öyle kritik bir dönemi yaşamakta ki; tam bir terazili denge dönemini geçme aşamasında bulunmaktadır. Bu terazili denge, burjuvazinin lehine de olsa bir bozulma gösterse Türkiye'de hiç kimsenin önünü alamayacağı büyük boyutlarda sosyal patlamalar gündeme gelir. Bu durumda kimin kime karşı savaşacağını tespit etmek de olanaksızlaşır. Çünkü, CHP'nin tabanı, CHP'nin bugünkü baskılarına karşı büyük bir yılgınlık içinde ve CHP'ye

karşı tavır takınma durumundadır. Bunun gibi, diğer tüm işçi sınıfı ve emekçiler de burjuva sistemine karşı yoğun bir örgütlenme ve bilinçlenme dönemine girmiş olmakla birlikte henüz büyük bir dağınıklık içindedir. Yani, öyleki, işçi sınıfı bir iktidar adayı değil bugün. Fakat, bununla birlikte, mevcut iktidarın bir burjuva alternatifi de yok. Yeni bir MC'nin oluşması, Türkiye işçi sınıfı ve emekçileri tarafından kesinlikle benimsenen bir şey değildir. Bir faşist cuntanın ise, büyük bir tepkiyle karşılanacağı hiç kuşkusuzdur. Ve böylece büyük bir kargaşa içersinde kimin ne yaptığı bilinmeyecek bir durum doğacak ve Türkiye'de doğacak olan kargaşayı hiç bir güç durduramayacaktır.

Ama bugün öylesine bir denge kurulmuş ki, kolay kolay bozulacağına benzemektedir. İşçi sınıfı iktidar alternatifi olmadığı gibi, burjuva iktidarları arasında bir tercih yapmak niyetinde hiç değil. Demirel bütün haşmetiyle iktidarı istemesine rağmen, ne iktidar olma olanağı var, ne de mevcut durumda, Türkiye'nin ekonomik ve siyasal yapısına hakim olan en büyük tekeli sermayeden ve ne de emperyalizmden böyle bir destek bulabiliyor. Bunun için ne dediğini bilmez hale gelip, ağzına geleni söyleyerek dolan Demirel, bir kez faşizme göz kırpmıyor, bir kez erken seçim istiyor, hasılı kelimeler ne yaptığını bilmez bir halde yalancı pehlivanlar gibi meydana dolaşıp duruyor.

Bilinebileceği gibi, Türkiye'deki en büyük işbirlikçi tekeli sermaye bir AP-CHP koalisyonunun oluşturulması için bugüne kadar çok uğraştı, bu olmayınca, hiç olmazsa mevcut hükümetin AP tarafından desteklenmesini önerdi. AP bu çizgiye bir türlü yanaşmadı. Fakat bugün görüyoruz ki, işverenler sendikası temsilcileri, sanayi odaları başkanlığı Ecevit hükümetini resmen destekleyerek, AP'ye ve Demirel'e tavır takınmışlardır. Böylece bir yandan bu iktidarın yaşamasını sağlarken, bir yandan da sermaye sınıfı arasındaki çelişkiyi derinleştirerek, bir kör döğüşü ortamı yaratmaya çalışmaktalar.

BU GELİŞİMLER, ŞİLİ YA DA İRAN GİBİ BİR DURUM YARATABİLİR Mİ?

Biz bu her iki olasılığında Türkiye'de maden temelinin olmadığı kanısındayız. Önce Şili örneği üzerinde duralım. Yani, açık faşizmin bu durumda gelip gelemeyeceği sorunu üzerinde duralım:

Faşizm, tekeli sermayenin en gerici, en bağınaz kesiminin kanlı diktatörlüğüdür. Tekeli sermayenin en bağınaz, en gerici kesimi ise, tekeli sermayenin en büyüğüdür. Bu bakımdan eğer bir iktidar, tekeli sermayenin en büyüğünün çıkarlarına ters düşer ve onların çıkarlarını tehlikeye sokarsa, faşizmi uygulama alanına koymayı düşünür. Şili'de böyle olmuştur. Fakat, Türkiye'de yukarıda açıklamaya çalıştığımız gibi, mevcut iktidarı Türkiye'nin en büyük işbirlikçi tekeli sermayesiyle, emperyalist sermaye desteklemektedir. Ve sermaye kesiminden gelen çığlıklar ise, tekeli dışı kalmış sermaye ile küçük tekeli sermayenin çığlıklarıdır. Büyük tekeli sermaye ve emperyalizme rağmen, küçük tekeli ve tekelleşmemiş sermayenin bir faşizm getirmesi düşünülemez. Böyle bir iddia saçmalaktan öteye gidemez.

Türkiye'de oluşmuş olan bu dengenin yanında bir de Türkiye'nin içinde bulunmuş olduğu ekonomik sosyal yapı ve coğrafik durumu gereği, emperyalizm ve işbirlikçi büyük sermaye böyle bir riski göze alamaz. Çünkü, Türkiye'de bugün Ecevit iktidarına karşı bir faşizmin tezgahlanması demek, artık Türkiye'de faşizmle birlikte burjuva düzeninin tamamen yıkılması demektir. Getirilmiş olan zamlar ve çekilmez

(Devamı 14. Sayfada)

SENATO SEÇİMLERİ ve GÜÇBİRLİĞİ

Proletaryanın sınıf siyaseti tarihsel, ekonomik, sosyal koşullar ne olursa olsun, hiç bir zaman için, öznelcilğe dayanılarak yürütülemez. Özel isteklere göre hareket etmek, proletaryaya tarihin her çağında zarar getirmiştir. Proletarya mücadelesinin içinden doğan gurupçuluk ve fraksiyonculuğun temelinde de öznelcilik yatmaktadır. Proletaryanın ekonomik ve siyasal örgütlenmesinde bir bütünlük içersinde olmadığı ve öznelcilği tamamen dışlamadığı her ülkede gurup ve fraksiyonculuklar yerden mantar türer gibi türer ve proletaryanın siyasetini saptırırlar. Her somut olguya objektif ve subjektif koşullar doğru ve kesin bir şekilde tespit edilerek bir yaklaşımda bulunulmazsa, proletarya mücadelesi güçlenemeyeceği gibi, fraksiyonculuğun etkinliği de giderek artar. Kuşkusuz, her yeni olgu ve sosyal olaylar karşısında bir proletarya partisinin olup, doğru teşhislerle olaylara yaklaşmadığı ülke koşullarında, çeşitli, öznel istekler harekete geçip, ayrı ayrı teşhisler ortaya çıkartıp, bu vesileyle, fraksiyonculuğu yaygınlaştırıp, proletarya hareketinin bölünüp parçalanmasını gündeme getirirler ve önemli ölçüde de proletaryayı parçalamayı başarırlar.

Bu nedenlerden dolayıdır ki; güçlü bir proletarya partisinin olup, sosyal olaylar ve diğer ekonomik siyasal olgular karşısında bir siyaset ve siyaseti uygulama yöntemi ortaya konmadığı zaman ve ülke koşullarında zorunlu olarak fraksiyonculuk doğar. Bu bakımdan, fraksiyonculuğun doğmuş olduğu her ülkede proletaryanın en başta uygulaması gereken siyaset birlik siyasetidir. Dağınıklığın toparlanması için birlik siyaseti her olay ve olgu karşısında mutlaka birinci plana çıkartılmalı ve etkin bir şekilde uygulama alanına konmak için çalışılmalıdır.

Proletarya siyaseti marksizmden kaynaklanır. Terside doğru, yani Marksizm proletaryanın sosyal yaşamından kaynaklanmıştır. Bunun içindir ki, Marksizm işçi sınıfında maddi gücünü, işçi sınıfında marksizmde manevi gücünü bulmuştur.

Proletarya siyasetinin kaynağı olan bu diyalektik temele göre, proletarya bütün koşullarda diyalektiğin ana ilkelerinden birisi olan zıtların birliği kanununu bir siyaset olarak, her sosyal ve siyasal olguya karşı uygulamaya koymak zorundadır. Zıtların birliği diyalektik kanununa göre, dağınık olan her işçi sınıfı hareketinin kendi sinesinde zorunlu olarak birliğide taşımasıdır. Bu diyalektik kanununa göredir ki, fraksiyonculuğun yaygın bir şekilde doğup, işçi sınıfı hareketini bölerek zayıflattığı tüm ülkelerde birinci planda uygulanması gereken siyaset birlik siyasetidir. Birlik siyasetinin hayata geçirilmesi için de kuşkusuz, en başta fraksiyonculuğa ve öznel isteklere karşı çıkılarak bunların mutlak bir şekilde ortadan kaldırılarak yok edilmesi için bir eylem içersine girilmesi gerekir. Eyleme geçilmeksizin, her şeyde olduğu gibi, birlik üzerine söylenenlerin de tümü, havada kalır ve hiç bir anlam taşımaz.

Nasıl ki, pratiksiz teori hiç bir işe yaramazsa, hayata geçirilmeyen birlik üzerine tüm çağrı ve laflarda işe yaramaz ve aynı zamanda da bir aldatmaca olarak işçi sınıfının karşısına çıkıp, işçi sınıfını daha fazla

uyutmaktan öteye gidemez.

Bu ilkeler ışığında Türkiye işçi sınıfının bu günkü siyasi mücadele düzeyine baktığımız zaman bu gün Türkiye'de egemen olan durumun, fraksiyonculuk olduğu, yani her bakımdan işçi sınıfı mücadelesinin dağınık olduğu açıkça görülebilir. Böylesi bir durumda «ne yapmak gerekir» sorusunu dikkatle cevaplandırmak her proleter ve marksistin kaçınılmaz bir görevidir. Artık böylesi bir ortamda bir fraksiyon ve bu fraksiyonun devamı üzerinde ısrar etmek işçi sınıfı için en tehlikeli bir düşünce ve siyasettir.

Doğmuş olan mevcut fraksiyonların ya da fraksiyoncu düşüncelerin nasıl doğup nelerden kaynaklandığını başka yazılarımızda defalarca belirtmiştik. Bunun için artık bunu sık sık tekrarlamamızın hiç bir önemi yoktur. Önemli olan bu fraksiyonculuğun nasıl ortadan kaldırılacağıdır. Ve bu uğurda atılacak olan somut ve pratik adımdır.

Kuşkusuz, bir şeyi ortadan kaldırmak için onun temel kaynak noktasını doğru bir şekilde tespit etmek gerekir. Onu tespit ettikten sonra başka girişimlerde ve somut uygulamalarda bulunmayarak, temel kaynağın tespiti üzerinde sürekli tekrarlarla bulunmak, o olgunun ortadan kaldırılması için etkin bir çözüm yolu değildir. Bu bakımdan, Türkiye'de fraksiyonculuğun kaynaklandığı temel nokta, tespit edildikten sonra yapılması gereken en önemli şey, artık bunun ortadan kaldırılması için pratik olarak harekete geçmektir.

Türkiye'de her siyaset, fraksiyonculuktan dert yanarak, bunun ortadan kaldırılması için çabalarda bulunduğunu söylemiştir ve söylemektedir. Fakat sıra somut olarak eyleme geçmeye gelince, yan çizilmektedir. Bu da göstermektedir ki; mevcut durumda, birlikten bahsedip, birlik üzerine sayfalarca yazı yazmak her fraksiyonunun kendi peşine takmış olduğu belli güçleri avutarak peşinde sürüklemesi için birlik çağrısı bir siyasi simsarlık olarak kullanılmaktadır.

Türkiye devrimci hareketinin varmış olduğu bu düzeyden sonra bir kuram, bir ideolojik düşünce ya da bir siyasi çizgiyi ortaya koyup, sadece ama sadece bu çizgi üzerinde ısrar etmek birliğin sağlanması bakımından hiç bir işe yaramamaktadır. Bu nedenle, Türkiye koşulları için geçerli olacak ve işçi sınıfının mücadelesini başarıya götürecektir olan kuram, mutlaka ve her halükarda birlik siyasetinin temeline dayanmalı ve birlik siyasetini kendisine çıkış noktası olarak tespit etmelidir. Birliği içermeyen ve birlik temelinden kaynaklanmayan her kuram ve siyasal düşünce Türkiye koşullarına uygun olmayan, başka bir ülkenin koşulları için geçerli olan bir reçete ve bir şablon olmaktan öteye gidemez. Her fraksiyon örgüt, ya da partinin, birbirini bir takım klasiklere dayanarak, oportünistlik revizyonistlik vs. gibi şeylerle suçlamaları mücadeleye hiç bir yarar sağlamıyor. Artık bu tip laflar Türkiye'de beylik laflar haline gelmiştir. Ve tabir yerindeyse demode olmuştur. Koşullar öylesine zorlamıştır ki, her fraksiyonun bir takım sözcük ya da cümlelerini alarak onları eleştirip, onların oportünizmden kaynaklandığını izah etmektense daha açık ve olgun duruma gelmiş olan objektif olguları örnekleyerek bir siyasetin birlikle

ilgili oportünist yüzünü açığa çıkarmak daha kolay duruma gelmiştir. Örneğin, bu gün birlik üzerine objektif koşullar herkesin gözüne çakıla çakıla açık ve seçik bir şekilde ortaya çıkmışken, bir fraksiyon parti ya da örgütün birlik üzerinde sözcük ya da cümlelerini alıp, eleştirip, bundan hareketle o düşüncenin oportünist bir düşünce olduğunu ortaya koymak hemen hemen anlamını yitirmiştir. Yitirmiştir çünkü, birliği bizzat pratikte sağlamak için bir sürü somut olgular meydana gelmiştir. Ve bunlar öyle olgular ki, bizzat birlik konusunda açık birer dayatma düzeyine varmıştır. Bunun için birlik üzerine dergi ve gazete sayfalarında objektif olguları hesaba katmaksızın tartışmalara girmek, artık çok soyut bir didişme olarak kalmaktadır.

Artık bir siyasetin birlik üzerine olan düşüncelerini dergi ve gazetelerde arayıp bularak alıntılar yapıp onu eleştirmenin yerine, somut olgular karşısında tavır ve davranışlarını ve onlara duymuş olduğu ilgiyi açık ve somut alıntılar olarak alıp, işçi sınıfının ve tüm emekçilerin gözünde objektiflemek yapılması gereken tek şey haline gelmiştir.

Türkiye proletaryası, siyaset olarak ortaya çıkmış olan her gücün ideolojik görüşlerini incelemekle birlikte o siyasetlerin birlik üzerine olan anlayış ve düşüncelerini daha yoğun ve etkin bir şekilde incelemeli, araştırmalı ve esas yargılarını ve kararlarını buna göre vermelidir.

Konuya bu açıdan yaklaşacak olursak, Türkiye'de devrimci hareketin birliğinin sağlanması ve güçbirliğinin hayata geçirilmesi için bir çok somut olgunun yanında bir de karşımıza çıkan, önümüzdeki aylarda yapılacak olan kısmi senato seçimleridir. Bu güne kadar, «toplumsal anlaşma»ya, «dernekler yasasında yapılacak değişiklikler»e, «sıkıyönetim»e «zamlar»a, her gün gittikçe, dozunu daha da artıran, sosyalizm ve demokrasi yanlıları güçler üzerindeki anti - demokratik baskılara, Türkiye'nin, IMF gibi emperyalist güçlerin bağımlılığına her gün biraz daha fazla geçirilmesine vs. vs. gibi tüm konulara karşı Türkiye devrimci mücadelesinin sosyalist ve demokrasi güçlerinin birliğinin sağlanması için yapılan çalışmalar, birlik konusunda bazı ilerlemeler sağlamışsa da önemli bir başarı elde edilememiştir. Bu somut olguların tümü, Türkiye işçi sınıfı, sosyalist güçler ve diğer demokrasi güçlerini bir güçbirliği içersine girmelerini zorunlu kılmış olan olaylardı. Ve hatta bu konuda önemli girişimlerde yapılmıştı. Neki, bu uğurda kesin başarının elde edildiğini söylemek olanaksızdır.

Güçbirliği uğruna verilen uğraşların başarıya ulaştığını söylemek olanaksız olduğu gibi, işçi sınıfı, diğer emekçiler ve demokrasi güçlerinin bu başarısızlık karşısında önemli kayıplara uğramadığını söylemek de olanaksızdır. Proletarya diğer emekçiler ve demokrasi güçleri, demokratik mevzilerden önemli kayıplar verdiler. Demokratik hak ve taleplerin bu şekilde zayı olmasının en önemli ve temel nedeni, bir güçbirliğinin gerçekleştirilememesinin temelinde yatmaktadır.

Bir somut olgu olarak karşımıza çıkmış olan önümüzdeki senato seçimlerinde de geçmişte olduğu gibi bir güçbirliğinin sağ-

lanmaması, proletaryaya diğer emekçilere ve tüm demokrasi güçlerine çok büyük şeyler kaybettirebilir. Şu gerçeği herkes kabul eder ve tekrarlar: «Tastamam bir demokrasi olmaksızın sosyalizm gerçekleştirilemez.» Bu bugün Türkiye'nin durumu da tastamam budur. Yani demokrasi uğruna bir mücadele tüm demokrasi güçleriyle birlikte sürdürülmeksizin ne demokrasi gerçekleşir, ne de sosyalizme giden yollar açılmış olur. Kuşkusuz, birliğin sağlanabilmesi için herşeyden önce bir proletarya partisinin var olup, öncülük etmesi gerekir. Fakat, şu da bir gerçek ki, proletarya partisinin inşası ve rayına oturtulması sorunu da Türkiye koşullarında birlik siyaseti temelinden hareketle gerçekleştirilebilir.

Türkiye'de bir proletarya partisinin oluşturulmasıyla birlik siyasetinin yürütül-

mesi evreleri iç içe girmiştir. Yani, aynı süreç içerisinde hem proletarya partisinin inşa çalışmaları, hem de birlik siyasetinin uygulama alanına konması, aynı dönemde ve birlikte yapılması gereken bir bütünü oluşturan iki parça haline gelmiştir. Bir yandan parti inşası mücadelesi sürdürülürken, bir yandan da bu mücadelede kuramsal olduğu gibi, pratik olarak ta birlik siyaseti temeline oturtulmalıdır. Ve bu te melden hareketle, bu her iki güce, vücut verilmelidir. Konuya bu açıdan yaklaşıldığı zaman, açık bir şekilde görülecektir ki; sözkonusu ettiğimiz önümüzdeki senato seçimleri; proletarya diğer emekçiler ve tüm demokrasi güçlerinin bir güçbirliği içerisinde hareket etmeleri önemli bir zorunluluk olduğu gibi, devrimci hareketin birliğinden kaçan, öznel istekleriyle hareket edip, fraksiyonculuğu ya-şatmak isteyen her örgüt, fraksiyon ya da partinin gerçek yüzünü de ortaya serecek somut bir olaydır.

İşbirlikçi tekelci kapitalizm, durup, duraklama bilmeksizin, siyasi gericilik baskılarını bütün şiddetiyle uygularken, burjuva partilerinin arasında bile siyasal çekişmeler doruk noktasına vardırılmıştır. Bu siyasal çekişmeler, bir yandan sömürücü sınıfların arasındaki çelişkiyi yansıtırken, bir yandan da Türkiye halkının iki burjuva partisi arasında bir tercih yapmaya yönelmektedir. MC hükümetleri iktidardayken, CHP şarlatanlık ederek, bu sömürüyü ortadan kaldıracığını söyleyip, geniş halk kitlelerini peşine takmıştır. MC yıkılıp, yerine CHP ağırlıklı hükümet kurulduktan sonrada, CHP'nin tekelci burjuvazinin en büyük kesimine dayanarak halk üzerinde artırarak uyguladığı anti - demokratik baskı ve siyasi gericiliğin zirvesine varacak iktisat ve iktisat -dışı baskılar karşısında öyle bir hava yaratılmaktadır ki, bu baskılar karşısında ümitsüzlüğe düşen halk kitlelerini bu seferde «umut» sloganlarıyla AP'nin peşine takılması sağlanmaya çalışılmaktadır.

Yani, AP'yle CHP geniş halk kitleleri üzerinde bir nevi al gülüm, ver gülüm oyunlarını oynamaktadırlar. Bunların yanında bir de faşist parti olan MHP hızlı bir şekilde gelişerek faşizme geniş bir kitle temeli yaratmaya çalışmaktadır. CHP ağırlıklı hükümetin başbakanı olan Ecevit «ben gidersem faşizm gelir» tehdidiyle, Türkiye halklarını aldatmaya ve avutmaya çalışırken, AP'de bu hükümetin gitmesiyle Türkiye'nin refaha kavuşacağını söyleyerek, Türkiye halklarını bir bunalım içersine sokup, peşlerinden sürüklemeye çalışmaktadırlar. Ve son zamanda göze çarpan gelişmelerde gözükmedir ki, geçmişte CHP'nin yaptığı gi-

bi, şimdi de AP büyük kitleleri «umut» imajı altında peşinde sürükleyecektir.

Burjuva partilerinin arasında bu rekabet devam ederken, proletarya siyaseti bir alternatif olarak ortaya çıkmamıştır. Ve bu vaziyet karşısında çıkacağıda benzemektedir. Benzemektedir çünkü, bu gün Türkiye'de fraksiyon sayısı düzünelere yükselmiştir. Böylesine dağınık sol bir hareketin burjuva partilerinin oyunbozanlığı karşısına bir alternatif olarak çıkması olumsuzdur. Ve bu alternatifi tek başına yaratacağını söyleyen her siyaset hem kendisini, hem de Türkiye işçi sınıfı ve diğer emekçilerin tümünü aldatmaktan başka bir şey yapmış olamaz. Bunun için öznel istekler bir yana bırakılarak tüm sosyalistlerin ve demokrat unsurların bir güçbirliği oluşturarak burjuvazinin karşısına bir alternatif halinde çıkmaları gerekir.

Devrimci hareketin varmış olduğu düzey budur. Kendi kendimizi beylik ve keskin laflar ederek avutmamıza lüzum yoktur. Ve bu varılmış olan kaçınılmaz bir sonuçtur. Bu sonucu istesekte istemesekte kabul etmek zorundayız. Çünkü, mevcut durumda, varılmış olunan bu olguyu değiştirmek, ya da bunu görmezlikten gelmek olanaksız olduğu gibi, bu siyasi saflıkta olur.

Durum bu merkeze varmışken, yapılacak tek şey, güçbirliğini sağlamak faşizme, emperyalizme ve işbirlikçi tekelcilığe karşı mücadele içerisinde devrimci güçlerin birliğini sağlamaya çalışıp, bu birlik içerisinde de ideolojik mücadeleyi yoğun bir şekilde yürütmek gerekir. Zaten bütün somut koşullar diyalektik düşünen her insanı böyle bir yöne doğru zorlamaktadır. Bunun için, bu zorlamaya ayak uydurup, buna nasıl bir halçaresi bulunması gerektiği konusunda bir tartışma ve eylem içersine girmek gerekir.

Fraksiyonculuk mevcut durumda bir yandan dağılıp, parçalanırken, bir yandan da küçük burjuvalar arasında tam anlamıyla kemikleşme istidadı göstermektedir. Bunu soyut zorlamalarla kırmak olanaksızdır. Ancak, bu fraksiyonculuğun kemikleşmesinin ortadan kalkması için, doğan her somut olguyu birlik siyaseti doğrultusunda çözme yolları aramak ve bu konuda ortaya bir siyaset koymakla mümkün olacaktır.

Konuyu basite indirgeyerek somutlaştıracak olursak, örnek almış olduğumuz önümüzdeki senato seçimlerinde herhangi bir fraksiyon örgüt veya partiye ait olan bir aday bütün fraksiyonlara desteklemek olanaksız gibi gözükmektedir. Hatta gözükmek bir yana kelimenin tam anlamıyla olanaksızdır. Bu durumda bir fraksiyon örgüt veya partinin kendi adayıyla seçimlere katılması demek, hem bu fraksiyonculuğun kemikleşmesine katkıda bulunmak, hem de devrimci güçlerin zayıflığını, faşizme göstermek demektir. O zaman ne yapmak gerekir? En başta bu konuda fedakarlık yaparak, fraksiyonculuk iddiaları bir yana bırakılarak, bütün devrimci güçlerin üzerinde anlaşabileceği bir adayın, ortaya çıkartılarak ya da tespit edilerek bu adayın tüm devrimci güçler tarafından desteklenmesinin sağlanması gerekir. Bu aday demokrasi cephesinin adayı olarak ortaya çıkartılmalı, tüm devrimci ve demokrasi güçleri, bu aday etrafında birlik oluşturarak burjuvazinin karşısına bir alternatif olarak çıkmalıdır. Böylesine somut siyasal bir olguyu değerlendirmek, bu fırsatı kaçırmamak, devrimci ve tüm demokrat güçlerin, kaçınılmaz bir görevidir.

Biz Emegın Birliğı olarak, bu güçbirliğinin sağlanabilmesi için bu gün tüm demok-

rasi güçlerinin saygı duyduğu bir kişi olarak ve faşizme karşı mücadelesinde gerçekten de bir aydının gösterebileceği cüret ve cesaretin en iyisini gösteren Server Tanilli'nin, ya da kamuoyunda saygınlığı olan başka devrimci ve demokrat adayların, bu siyaset temelinde birleşen tüm devrimci güçler tarafından seçime girilen Türkiye'nin herhangi bir ilinde aday gösterilerek desteklenmesini öneriyoruz. Şunu da belirtmek lazım ki, Server Tanilli'yi bir örnek olarak gösterdik. Bunun adaylığı üzerinde kesin ve vazgeçilmez bir ısrarımız yoktur. Demokrasi cephesinin üzerinde anlaşacağı daha başka adayları da sonuna kadar ve bütün gücümüzle destekleyeceğiz. Mesela başka bir örnek olan, Türkiye devrimci hareketine bazı önemli hatalarıyla birlikte 45 yıllık hizmeti geçmiş olan ve faşistler tarafından kurşunlanan bir Mihri Bellin'in de kendi partisinden değil, fakat, demokrasi güçleri cephesinin bir adayı olarak gösterilerek desteklenmesi de üzerinde tartışılması gereken önerilerimizden biridir. Bilineceği gibi, Emegın Birliğı ile Bağımsız Türkiye gazetesi arasında ideolojik planda çok ağır tartışmalar olmuştur. Ve ideolojik mücadelenin en ağır biçimi karşılıklı bir şekilde yürütülmüştür. Ve bu gün yine ideolojik planda böyle bir mücadele-miz gerektiği her an için gündeme gelebilir. Buna rağmen, biz, demokrasi uğruna mücadelede tüm devrimci ve demokrasi güçlerinin birliğı uğruna Mihri Belli'yle olan ideolojik mücadelemizi, ideolojik alanda bırakıp,

o alanda yürütmek kaydıyla sınırlayıp, demokrasi mücadelesi alanında Mihri Belli'yi bütün gücümüzle desteklemeye hazırız. Kuşkusuz bu da bir öneridir. Bunun için de kesin bir ısrarımız yoktur. Fakat belirtmek istediğimiz bir nokta var. O da şu ki; demokrasi uğruna mücadeledeki gerçekleştirilecek güçbirliği ile ideolojik plandaki ayrılıklar demokrasi uğruna mücadelede ideolojik planda bırakılıp, demokrasi cephesine, demokrasi uğruna mücadele etmek amacıyla gitmenin gerekliliğı ve zorunluluğunun açık bir şekilde belirtilerek vurgulanmasıdır.

Mihri Belli konusunda yapmış olduğumuz bu öneriyle TEP'le aramızdaki ideolojik mücadeleyi bir kenara itmiş olmuyoruz. Fakat, demokrasi cephesindeki mücadeleyle, ideolojik plandaki mücadeleyi birbirinden ayırarak birbirine karıştırmaksızın, nerede nasıl bir mücadelenin yürütülmesini açık bir şekilde vurgulayarak, demokratik plandaki mücadelede ne ideolojik mücadelenin, ne de fraksiyonculuğun yerinin olmadığını açıkça belirtmiş oluyoruz. Ve her siyasetinde böyle davranmasının gereklilik ve zorunluluğuna inanıyoruz. İdeolojik alandaki mücadeleyle demokrasi cephesindeki mücadele birbirine karıştırıldığı zaman, hem birlik sağlanamaz, hem de siyasi bakımdan hiç bir yere varılamaz. Her şey gibi, siyasette de bir incelik ve ustalık vardır. Bu incelik ve ustalıklar yerinde ve zamanında uygulanmadığı müddetçe siyasette başarı kazanmak olanaksızdır.

Ayrıca, TİP, TSİP gibi Partilerinde seçimlere katılması sözkonusu olabilir. Biz bunlar seçimlere katılmasını demiyoruz. Hayır katılsınlar, fakat demokrasi cephesinin güçlenip, birliğin sağlanması için seçimlere katılan partilere de önemli görevler düşmektedir. Bu görevlerden en önemlisi seçime katılacak olan partilerin de demokrasi güçleri

Emperyalizm ve

Emperyalizmin içine girmiş olduğu bu derin bunalım döneminde bir Üçüncü Cihan Savaşı çıkmamış olmakla birlikte dünya genel olarak bir savaş durumu yaşamaktadır. Asya, Afrika ve Orta Doğu'da çıkmış ve çıkmakta olan lokal (bölgesel) savaşlar her tarafta hızlı bir şekilde yayılarak gelişmektedir. Kuşkusuz, emperyalizm bu savaşları can havliyle çıkartırken, çoğunlukla emperyalizmin aleyhine sonuçlanan savaşlar durumuna gelmektedir. Ve her gün bir alanda emperyalizmin bir kalesi yerle bir olmaktadır.

Günümüzde bölgesel olarak çıkan bu savaşlar nitelik bakımından Birinci ve İkinci Cihan Savaşları'ndan farklı bir durum arzetmektedirler. İkinci Cihan Savaşı her ne kadar son dönemlerinde o günün tek sosyalist ülkesi olan Sovyetler Birliği'ne yöneldiyse de patlak verdiğinin ilk dönemlerinde emperyalistler arası bir çelişkiden kaynaklanarak doğmuştu. Birinci Cihan Savaşı da yine bilinebileceği gibi, emperyalistlerin bir pazar paylaşım savaşı olarak doğmuş ve gelişmişti. Buna rağmen günümüzdeki savaşlar genellikle sosyalist ülkeler, sosyalizm ve demokrasi uğruna mücadele eden güçlerle emperyalizm ve emperyalizm yanlısı güçler arasında kaynaklanan ve gelişen lokal savaşlardır. Bu bakımdan mevcut savaşlar sosyalizm ve

izm uğruna mücadele eden güçlerle emperyalizm arasında cereyan ettiği için, sosyalizmin gelişmesi ve emperyalizmin gerilemesi bakımından son derece belirleyici nitelikler taşımaktadırlar. Başka bir deyimle bu savaşlara bakıldığı zaman bütün dünyada genel olarak sosyalizmin ve demokrasi uğruna mücadelenin nasıl ilerlediği ve emperyalizmin bu güçler karşısında nasıl gerileyerek, her gün önemli kalelerinden birisini kaybederek köşeye sıkıştığının çok açık ve bariz örnekleridir.

Bu somut ve bariz örneklerle bakarak, günümüzeaki savaşlara genel anlamda, sosyalizm ve demokrasi güçleriyle, emperyalizm arasında doğan ve gelişen savaşlar olarak bakabiliriz. Kuşkusuz, bütün bunlar olurken, emperyalizm, yeni bir takım olanaklar bulma çabasına da girmiştir. Bugün için, elde etmiş olduğu bu olanakların en önemlisi Çin'de burjuvazinin iktidarı gasbederek, emperyalizmin yanında yer alan sosyalist bir ülke olan Vietnam'a karşı girişmiş olduğu saldırdır. Emperyalizm bunalım dönemlerinde kendisiyle birlikte bütün piyonlarını amansız bir şekilde kullanır. Bunalımın vermiş olduğu bu dengesizlikle, bu girişimleri sonucu, piyonlarını da kaybedebilir. Kaybedebilir çünkü, günümüz dünyasında hemen hemen bütün savaşların büyük ölçüde sınıfsal temellere dayandığını görmekteyiz. Sınıfsal temellerden kaynaklanan ya da en azından bundan etkilenen bütün savaşlar hiç kuşku yok ki, emperyalizmin ve burjuvazinin aleyhine gelişir.

Burjuvazinin öncülüğünde yürütülen ulusal savaşlar döneminin geride kalması, emperyalizmin savaş çıkartarak, bunalımlardan kurtulmasını olanaksız kılmıştır. Tarihsel gelişimler bunu açık bir şekilde göstermektedir.

Örneğin, Birinci ve İkinci Cihan paylaşım savaşları çıkartılarak, emperyalizmin içine düşmüş olduğu derin bunalım ve kısa vadelerle de olsa atlatılabiliyordu. Bazı emperyalist ülkelerin diğer bir emperyalist ülkenin lehine kayıplara uğraması söz konusu olmakla birlikte, genel olarak emperyalizm her savaştan sonra kazançlı çıkabiliyordu. (İkinci Cihan Savaşı'nda Hitler faşizminin yenilmesiyle birlikte sosyalist bir blokun doğması hariç tutulmak kaydıyla) Yani, çı-

kartmış oldukları dünya savaşı kendilerini derin bunalımdan biraz olsun kurtarabiliyordu. Ama mevcut durumda görüldüğü kadarıyla çıkan her savaş sonunda emperyalizm büyük zararlar görüyor, bunalım hafiflemenin yerine da-

ha da derinleşiyor. Bu diyalektik gelişimler, emperyalizmin bugün için ele geçirip bir piyon olarak kullanmış olduğu Çin gericiliğini de emperyalizmin elinden alacaktır. Çünkü her şeyden önce Çin'in Vietnam'a saldırısı emperyalizmle sosyalist bir ülkenin arasındaki çelişki temelinden kaynaklanmaktadır. Çin böylesi bir saldırganlığı yapmakla, Çin proletaryası ve diğer emekçileri arasında «milli şuuru» güçlendirip, Çin yöneticilerinin emperyalizme daha kolay yaklaşacağını düşünürken, Çin işçi sınıfı ve emekçileri içersinde bunun tersi bir durum doğmuştur. Çin gerici yönetiminin düşündüğü gibi, «milli şuur» kabarıp, gelişip, güçlenmemiş, tam tersine, Çin işçi sınıfı ve emekçileri arasında, proletaryanın sınıfsal şuur ve bilinci gelişerek güçlenmiş ve Çin'in gericiliğine karşı bir tepki doğmuştur.

Hiç kuşku yok ki; bugün tepki şeklinde doğmuş olan bu güçler giderek örgütlü güçler haline gelip, Çin gericiliğine büyük bir darbe indirecektir. Bunun en önemli örneği Kamboçya'da görülmüştür. Kamboçya'da iktidarı gasbeden gerici Pol-Pot rejimi Kamboçya'yla Vietnam sınırında sık sık çatışmalar çıkartarak, Kamboçya'da «milli şuuru» güçlendirip, buna dayanarak, kendi gerici iktidarlarını yaşatmayı düşünürken, çıkartmış olduğu bu çatışmalar milli şuuru değil, sınıfsal bilinci geliştirerek, Kamboçya'nın içinde bir iç savaşın doğmasına neden olmuş, bu savaşa sosyalist Vietnam'ın da desteği sağlanarak, Pol-Pot gerici rejiminin ortadan kalkması sağlanmıştır.

Çin'deki gelişmeler de bundan farklı bir seyir izlemeyecektir. Çin'le Vietnam arasındaki savaştan sonra Çin proletaryası bu savaşın bir sınıfsal değerlendirmesini mutlaka yapacaktır ve bugünkü Çin gerici burjuvazisinden hesap soracaktır.

Tarihsel, sosyal ve siyasal gelişimler genel olarak dünyayı sınıfsal bir mücadelenin eşğine doğru sürüklerken, emperyalizm can havliyle bu tip gelişimleri birer ulusal savaşlar niteliğine büründürmeye çalışmaktadır.

Bu vesileyle de dünyanın bir çok alanlarında kendi uydusu haline getirmiş olduğu bir takım satılık rejimleri başka uluslar üstüne kışkırtarak, bunlardan sonuçlar çıkartmaya çalışmaktadır. Yazımızın esas konusu Orta Doğu'daki durum olduğu için, bu savaşların tümü üzerinde ayrı ayrı durmayacağız. Ancak, yukarda vermiş olduğumuz Çin, Kamboçya ve Vietnam savaşları örneği ile, günümüz dünyasında sınıfsal temellerden kaynaklanan savaşların dünyadaki genel gidişi belirlediğini izah etmeye çalıştık ve bu örnekleri bu amaçla verdik.

Dünyada öyle bir durum doğmuştur ki, kendi iç sorunlarını örtbas etmek isteyen gerici bütün iktidarların başka bir ülkenin halkına karşı bir savaşa girişmesi, sonuçta kendi ülkesi içinde bir iç savaş havasının kısa sürede doğup, gelişmesine sebep olmaktadır. Mesela bir Tanzanya ile Uganda arasındaki savaşta Uganda'da İDİ AMİN'e karşı kısa bir süre içinde bir iç savaş durumu doğdu. Bu açıkça göstermektedir ki, artık dünya insanlığı savaşlara karşı, fakat, savaşları çıkartmak isteyen gerici çevreleri hedef almaktadır. Örneğin, Kuzey Yemen gericiliğinin Güney Yemen'e saldırmada da aynı durum doğmuştur. Kuzey Yemen gericiliği

saldırganlığa başlar başlamaz, Kuzey Yemen'de bir çok eyalet Güney Yemen'e iltihak etmeye başladı. Ve bunun için Kuzey Yemen gerici yönetimi savaşın durdurulması için görüşmelere oturmaya razı oldu. Razı oldu, çünkü olmasaydı, kısa bir süre sonra Kuzey Yemen'de de iç savaş doğup, kendi iktidarlara başlarına yıkılacaktı.

Bütün bu açık gerçeklerden sonra şunu söyleyebiliriz ki, bir Çin gericiliğinin doğup, emperyalizm saflarında yer alması ve sosyalist bir ülke olan Vietnam'a karşı saldırıya geçmesi emperyalistleri o kadar sevindirmemelidir. Çünkü yakın gelecekte, Çin gerici yönetimi de Vietnam'da dökmüş oldukları sosyalistlerin kanında boğulacaklardır.

Genel olarak belirtmek gerekirse; diyalektik ve tarihi materyalizmin gereği artık emperyalizm dünyada savaşlar çıkartarak bunalımdan kurtulmaya ne kadar çalışırsa çalışsın, çağımızda geçerli olan diyalektik yasalar ulusal savaşların değil, iç ve sınıfsal savaşların belirleyici ve egemen olduğudur. Bu bakımdan emperyalizm çıkartmış olduğu savaşların hiç birisinin hayırını göremeyecektir, çıkartmış olduğu her savaştan sonra elindeki mevzilerden birisini daha kaybedecektir.

Dünyada geçerli olan bu durum, emperyalizmin Orta Doğu'daki politikası içinde geçerlidir.

Bilinebileceği gibi, emperyalizm NATO ve CENTO'yu çıkacak olan ulusal bağımsızlık ve sosyalizm uğruna mücadeleler ve sosyalist ülkelere karşı kullanmak amacıyla kurmuştu. NATO'nun giderekten zayıflaması yanında, CENTO bugün herkesin gördüğü gibi bilfiil ortadan kalkmıştır. NATO'yla Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelere karşı bir askeri güç oluşturan emperyalizm CENTO'yu da hem Orta Doğu'da, ulusal bağımsızlık ve sosyalizm uğruna mücadeleleri bastırmak, hem de Sovyetler Birliği'ni bu alanda da tehdit etmek amacıyla kurmuştu. Irak ve İran'da gerçekleşen burjuva devrimler sonucu, önce Irak'ın daha sonra da İran'ın ve Pakistan'ın bu pakttan ayrılması nedeniyle CENTO denen askeri pakt dağıldı ve Türkiye'de bu pakttan ayrıldı. Pakt'ın diğer üyesi olan İngiltere de bu ayrılıkları «saygıyla karşılamış» ve böylece CENTO denen emperyalizmin bir kalesi de kökünden yıkılmıştır.

Sözümüne emperyalizm bu pakta yukarda belirttiğimiz amaçlarla kullanmayı düşünürken ve bu bir askeri pakt olmasına rağmen, İran ve Irak'taki çıkmış olan iç savaşlar sonucu kurulan yeni iktidarlar tarafından reddedilerek, böylesi bir askeri pakttan ayrılmışlardır. Yani, her gerici iktidarların kendi ülkelerinde yaratmış oldukları çelişki öyle bir düzeye vermiştir ki, ülke burjuvazisi kendi halkına düşman bir ülke olarak tanıttığı sosyalist bir ülke olan Sovyetler Birliği'ne karşı kurduğunu ilan ettiği askeri paktları bu ülkelerin halkları kendi elleriyle yıkıp, kendi iç sorunlarını, yani, sınıfsal çelişkilerini çözmeye çalışmışlardır. Böyle olunca da emperyalizmin kurmuş olduğu bütün tuzaklar işe yaramadığı gibi, emperyalizmin kuyruğunu kapmıştır.

Dünya genelinde olduğu gibi, Orta Doğu'da da emperyalizmin elini attığı tüm dallar kopmuş ve emperyalizm giderek hızlı bir şekilde gerilemiştir.

Bilinebileceği gibi, hemen hemen Arabistan'ın tümü Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılışından sonra İkinci Cihan Savaşı dönemlerin-

Ortadoğu

de ve sonrasına kadar, İngiliz ve Fransız emperyalizminin hegemonyası altındaydı. Mısır'da 1952'de Nasır'ın öncülüğünde başlamış olan milli burjuvazinin anti-emperyalist mücadelesi zaferle sonuçlanmıştı. İngiliz emperyalizminin Mısır'dan tamamen kovulması sonucu, giderek, Suriye ve Irak gibi Arap devletlerinde de anti-emperyalist nitelikli askeri cuntalar doğmuş ve bu cuntalar anti-emperyalist bir politika gündeme koyarak uygulamışlardır. Bütün bu geliş-

ler sonucu emperyalizm genel olarak Orta Doğu'da zayıflamaya başlamıştır. 1951'lerde İran'da milli burjuvazinin geliştirmiş olduğu Musaddık hareketi, 1953'lerde emperyalizm tarafından feci bir şekilde bastırılarak, Musaddık'ın yerine gerici Şah'ın monarşist, faşist rejimini getirmiştir. Buna bağlı olarak İsrail'de güçlü siyonist bir devlet yaratarak, Arap ulusuna saldırtmak için ekonomik ve silah bakımından bütün gücüyle desteklemiş ve desteklemektedir.

Türkiye'de de güçlü işbirlikçilerin oluşup, emperyalizmle sıkı işbirliğine girmesi, emperyalizm açısından Orta Doğu'da güçlü, üçlü bir basamak noktası yaratmıştı. Türkiye, İran, İsrail Üçlüsü... Bu gerici çemberi oluşturmuş olan ABD emperyalizmi, Türkiye'yi bir sıçrama tahatası olarak kullanmış, İran faşist monarşizmine, Basra Körfezi'ndeki çıkarlarını koruma görevi vermiş ve İsrail'de Arap ulusuna karşı saldırıya geçirmişti.

Bilinebileceği gibi, İsrail'in ilk hedefi Filistin halkı olmuştur. İsrail Filistin halkına yapmış olduğu saldırılar sonucu, Filistin'in bütün topraklarını ilhak etmiş ve Filistin halkını kendi topraklarından kovarak, adeta bir mülteci ulus haline getirmiştir. İsrail'in bu saldırıları sonucu, Filistin halkı Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ)'nün çatısı altında örgütlenmeye başlamıştı. Daha önce de belirttiğimiz gibi, çağımız savaşları kime karşı nasıl yürütülürse yürütülsün, kısa bir süre sonra sınıfsal bir temele doğru gelişim göstermektedir. Bunun gibi, Filistin kurtuluş hareketi de kuruluşundan kısa bir süre sonra kendi içinde demokratik cephe, halk cepheleri, Kara Eylül Örgütü vs. vs. gibi, çeşitli örgütlere bölünmüştür. Bunun yanında, İsrail'in ilhak ettiği topraklar üzerinde kalan Filistin halkının oluşturmuş olduğu ve İsrail içinde faaliyet gösteren Arap Komünist Partisi kurulmuştu. Bu parti, enternasyonal bir anlayışı kabul edip, savunarak, İsrail Komünist partisiyle sıkı ilişkilere girmiştir. Ve İsrail içersinde koymuş olduğu hemen hemen tüm eylemlerde İsrail Komünist Partisi'yle birlikte hareket etmiş ve etmektedir.

Şunu belirtmek gerekir ki; bugün İsrail siyonizmi ve emperyalizm dünyada Filistin'in en büyük örgütüymüş gibi görülüp kabul edilen FKÖ hareketinden ziyade İsrail içinde faaliyet gösteren, Arap Komünist Partisi'nden korkmaktadır. Çünkü, Arap Komünist Partisi İsrail Komünist Partisi'yle sıkı ve güvenilir enternasyonalist dayanışma içine girerek İsrail'in içinde bir sınıfsal savaş geliştirmekte ve güçlendirmektedir. Günümüz koşullarında emperyalizmi en çok korkutan öge iç savaştır. Burjuva ulusal savaşlar pek bir etkinlik gösteremediği gibi, zafere kavuşsa bile emperyalizmin önemli bir kaybı olmamaktadır. Çünkü, burjuvazinin öncülüğünde zafere ulaşan ulusal bağımsızlık savaşları burjuvazinin güdümünde kaldığı müddetçe yeniden şu veya bu biçimde emperyalizmle işbirliğine girmek zorundadır. Dünyada esas belirleyici olan temel çelişki sosyalizm ve demokrasi uğruna mücadelelerle emperyalizm arasındaki çelişki olduğu için, bu çelişkiden

kaynaklanan savaşlarda emperyalizmin yıkılmasında önemli ve belirleyici rol oynayan savaşlardır. FKÖ hareketi İsrail'e darbe vurma bakımından artık pek etkin olmayan bir güç haline gelirken, Arap Komünist Partisi'ni FKÖ'den (dış görünüş bakımından) daha zayıf olmasına rağmen, İsrail'i ve emperyalizmi, FKÖ'den daha çok ürküten bir hareket haline gelmesinin esas nedeni de bu diyalektik gerçekte yatmaktadır.

İsrail bugün hâlâ saldırganlığını devam ettirmektedir. Lübnan'da bulunan Filistinli mülteci kamplarına sürekli saldırıya geçerek, katliamlarda bulunmaktadır. Dış görünüş itibarıyla İsrail'in bu saldırganlığı bir zafer şeklinde nitelenmektedir. Ne ki, bu «zafer»ler, uzun boylu devam edemeyecektir. Çünkü, İsrail'in her saldırganlığı artık İsrail içinde geniş bir halk kitlesi tarafından tepkiyle karşılanmakta ve protesto gösterilerine yol açmaktadır. İsrail'in içinde gelişmekte olan bu sınıfsal güç, gelecekte hiç kuşku yok ki, İsrail'i içten çökertecek ve İsrail'e jandarmalık yaptırmayacaktır. Başka bir deyimle İsrail'in bugünkü jandarmacılığı uzun bir müddet devam edemeyecek, İran şahının jandarmalığı gibi, o da bir gün çökerek yıkılacaktır.

Filistin Kurtuluş Örgütü haklı bir dava uğruna savaşmaktadır. Fakat, bu savaşım günümüz koşullarında sınıfsal bir temele oturtulmadığı için, hemen hemen giderek etkinliğini kaybetmektedir. Yine de buna rağmen, İran'da gerçekleşmiş olan devrim Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ)'ye manevi yönden önemli bir destek kazandırmaktadır.

İran'da İslam Cumhuriyeti söylentileri ve İran Şahı'nın uğramış olduğu akibet Arap milliyetçiliğini belirli ölçüde körükleyerek, emperyalizmin Arabistan'daki, oyunlarını önemli ölçüde bozmaya doğru bir gelişim göstermektedir.

Emperyalizmin Orta Doğu'da jandarmalık görevini yüklemiş olduğu İsrail henüz yıkılmamış olmasına rağmen, bu tip çıkmazlarla karşı karşıya gelmişken, İran'da doğmuş olan halk hareketleri İran şahının faşist monarşizmini yıkmış ve emperyalizmin Basra Körfezi'ndeki jandarma kulübesini ortadan kaldırmıştır. Bu durum Türkiye'yi de önemli ölçüde etkilemiş ve artık eskisi gibi, Türkiye'deki işbirlikçiler açık açık İsrail savunuculuğunu yapamaz hale gelmiştir.

Görüldüğü gibi, Arap ulusu anti-emperyalist hareketlerle İngiliz ve Fransız emperyalizminin ülkelerindeki etkinliğini kırıdıktan sonra ABD emperyalizmi, yeniden emperyalist bir etkinlik kurabilmek için oluşturmuş olduğu TÜRKİYE, İRAN, İSRAİL üçlüsünü de yukarda belirttiğimiz gibi, İran'ın çökmesiyle kaybetmiş ve tek başına kalmış olan İsrail'i desteklemek üzere yeni halkalar oluşturmaya çalışmaktadır. Bu emperyalist zinciri oluşturacak halkalar olarak, emperyalizm Mısır, S. Arabistan ve Ürdün gibi, satılık Arap rejimlerini kullanmaya çalışmaktadır. Neki, bugün, bu girişimlerinde de başarı sağladığını iddia etmenin olanakları yoktur. Bir yandan ABD Devlet Başkanı Carter, İsrail'le Mısır arasındaki çelişkileri çözüp, bu iki gerici ve işbirlikçi iktidarlara birleştirmeye çalışırken, diğer yandan Arap gericiyetlerini bunların birer yan gücü haline getirmeyi becerememektedir. Çünkü, Arabistan'daki tüm gerici rejimler kendi içlerinde doğabilecek birer iç savaştan itina ile kaçınmaktadırlar. Suudi Arabistan gibi gerici ve işbirlikçi bir Arap rejimi bile ABD emperyalizminin bütün baskılarına rağmen İsrail'le Mısır işbirliğini açıkça savunmaktan ve desteklemekten kaçınmakta ve hatta buna karşı çıkmakta-

dır. Çünkü emperyalizmin teşvikiyle Kuzey Yemen'in Güney Yemen'e saldırtılması sonucu Kuzey Yemen'de kısa bir sürede bir iç savaşın oluşmaya başladığını S. Arabistan gericiliği biz-zat kendi gözleriyle görmüştür. Ve görerek anlamıştır ki, yine bunun başka bir örneği İran'da olduğu gibi, artık işbirlikçilerin kendi elleriyle oluşturdukları ordunun bile kendilerine hiç bir yararı olmuyor, kendilerini kurtarmaya yetmiyor. Eğer yetmiş olsaydı İran faşist Şahı'nın yetiştirmiş olduğu İran faşist ordusu Şah'ı kurtarabilirdi. İran'da başlamış olan halk hareketi Basra Körfezi'nin jandarmalığını yapan, Umman'daki Dofar gerillalarının mücadelesini bastıran Şah'ın güçlü faşist ordusunu giderek kendi içinde çözmüş ve emir komuta zincirini büyük ölçüde felce uğratmıştır. İşbirlikçi gerici-ler bundan ders çıkarmış olmalıdırlar ki, emperyalizmin yeni oyunları karşısında hiç olmazsa kendi canlarını kurtarmak için, İsrail ve Mısır işbirliğini ve bununla birlikte emperyalizmin Orta Doğu'da yeniden oluşturmak istediği bir jandarmalık görevini kabul etmeye cesaret edememektedirler.

Bütün dünyada olduğu gibi, Orta Doğu'da da sınıfsal mücadele diyalektik olarak böylesine gelişip, güçlendiği için, emperyalizmin bütün girişimleri sonuçsuz kalmakta ve kendisine yeni baş belaları kazanmaktadır. Mesela bir Mısır-İsrail işbirliğini gerçekleştirmeye çalışan ABD emperyalizmi yakın dostları olan Ürdün ve S. Arabistan'ı kendisinden soğutmakta ve uzaklaştırmaktadır. Kuşkusuz, S. Arabistan ve Ürdün'deki gerici yönetimler emperyalist babalarından gönüllü olarak uzak durmamaktadırlar. Bu işe gönülsüzler, yani anti-emperyalist hiçbir yönleri yok, fakat kellelerinden korktukları için ellerinde olmayarak, ABD emperyalizminin Orta Doğu'da yeniden inşa etmek istediği jandarmalık görevinden kaçmaktadırlar. Bütün bunlar ABD emperyalizminin Orta Doğu'da gücünün kırılarak, Orta Doğu'daki dengenin ABD emperyalizmi aleyhine, demokrasi ve sosyalizm lehine geliştiğinin somut ve açık delilleridir.

ABD emperyalizmi hem çıkması muhtemel olan bir dünya savaşı durumunda kazançlı çıkabilmek, sosyalist ülkelere ve dünya halklarına bir darbe indirmek amacıyla Süveyş Kanalı ve Kızıl Deniz'i kullanabilmek ve denetlemek, hem de sömürsünü bu alanlarda devam ettirebilmek için, İsrail, Mısır, Sudan, S. Arabistan gibi ülkeleri bir ittifak içersine sokup, bu vasıta ile Kuzey Yemen'i de denetleyerek Orta Doğu'da yeni kaleler oluşturup, bir denetim sağlamaya çalışmaktadır. Buna karşı hemen hemen sözü edilen tüm ülkelerin içersinde iç savaşların mayalanmış bir duruma gelmesi yanında G. Yemen bağımsızlık mücadelesini zafere kavuşturduktan sonra yönetim içersinde yer almış olan ve Maoculuk adı altında burjuva yönetimini yeniden kurarak emperyalizmle işbirliğini kurmayı amaçlayan gerici güçleri temizleyerek, G. Yemen'de demokratik bir halk iktidarı kurarken, yine Kızıl Deniz'in bir kıyı ülkesi olan Etyopya'da ilerici sol bir çunta gerçekleştirerek sosyalist ülkelerle sıkı bir işbirliği içersine girmiştir.

Bilinebileceği gibi, Somali'de de aynı şekilde bir sol cunta olmuş ve daha sonra Somali burjuvazisi bu sol cuntayı sağa çekerek, emperyalizmle işbirliğine girmiş ve emperyalizmin teşvikiyle Etyopya'ya karşı saldırıya geçmişti. Etyopya halkı başta Sovyetler Birliği, Küba ve diğer sosyalist ülkelerin desteğini alarak, So-

(Devamı 10. Sayfada)

Türkiye’de Siyasi Birliğin

Her ülkenin tarihsel, ekonomik, siyasal ve sosyal koşulları devrimin objektif ve subjektif koşullarının yaratılmasında nasıllı bir temel etkense; aynı şekilde örgütlenme ve mücadelenin de temel etkenleridirler. Dünyanın bir çok ülkesinde gerçekleşmiş olan proleter devrimler hedef ve amaç bakımından sonuçta aynı yere varmakla birlikte, her ülkede ayrı ayrı kendine has özgül biçimlerde gerçekleşmiştir. Yani, herhangi bir ülkede gerçekleşmiş olan bir proletarya devrimi, diğer ülkelerin devrimci mücadelesi için bir reçete olmamış, tersine Marksizmin-Leninizmin canlı ruhu olan somut şartların somut tahlili gerçekleşen her devrimin temel etkeni olmuştur.

Devrimin gerçekleşmesinde nasıllı, tarihsel, ekonomik, siyasal ve sosyal koşullar temel hareket noktası, bununla ilgili olarak somut şartların, somut tahlili de temel çözüm noktası olmuşsa; proletarya partisinin oluşumunda, yani bir ülkede siyasi birliğin gerçekleşmesinde de aynı şekilde ülkenin tarihsel, ekonomik, sosyal ve siyasal yapısından kaynaklanan somut şartların, somut tahlili, tek hareket ve çözüm noktasıdır.

Bu bakımdan Türkiye devrimci mücadelesi-nin siyasi birlik konusu tartışılırken, veya bu konuya pratik olarak yaklaşılrken, hareket edilmesi gereken temel nokta, Türkiye’nin ekonomik, sosyal, siyasal yapısının oluşturmuş olduğu sınıfsal saflaşma ve Türkiye’deki devrimci hareketin mevcut somut durumu ve bu durumun somut tahlili ve birlik konusundaki siyaset anlayışıdır. Şunu belirtmek gerekirken, siyasi birlik sorunu, her zaman bir tek parti içinde sağlanamayabilir. Örneğin Bulgaristan’da Bulgaristan Çiftçi Partisi’yle Bulgaristan Komünist Partisi’nin sağlamış olduğu birlik gibi. Ayrı ayrı partilerin bir hedefe yönelik olan siyaseti bir görev taksimi içersinde birlikte yürütmeleri şeklinde de olabilir. Ve yahutta Sovyetler Birliği’nde görüldüğü gibi, bir tek parti çatısı altında birleşip bütünleştirilerek de gerçekleştirilebilir. Bunlardan herhangi birisinin gerçekleşmesi, ülkenin ekonomik sosyal yapısına bağlı olarak değişir. Ve kuşkusuz, bu birlikleri sağlayacak koşul ve yaklaşımlarda birbirinden çeşitli bakımlardan farklılıklar arzeder. Mesela Bulgaristan’da Bulgaristan Çiftçi Partisi’yle Bulgaristan Komünist Partisi’nin siyasi birliği oluşturma sorunu, faşizme karşı mücadelede teknik birlik ve cephe politikasının gerçekleşmesinden sonra oluşabilmiştir.

«Herhangi bir darbe girişimi, Çiftçi hükümetine karşı da yönelmiş olsa, Komünist Partisi’ne karşı ciddi bir tehdit olur; burjuva partilerinin, yeniden iktidara dönmeleri durumunda, ülkedeki devrimci hareket ciddi biçimde tehlikeye girecektir. İşte bu nedenledirki kendisini ve devrimci hareketi savunmak amacıyla hareket eden Komünist Partisi burjuvazi tarafından yapılacak herhangi bir darbe girişimine silahla karşı koyacaktır. Her ne kadar Komünist Partisi ve Çiftçi Birliği arasında siyasal bir anlaşma olmazsa da, bunlar arasında teknik işbirliği pekâlâ mümkündür.» (Bulgar Komünist Partisi Karar ve Çözümleri, cilt 2, 2. baskı, Sofya, 1957, s. 194-195)

Yukarıya almış olduğumuz alıntı Bulgaristan Komünist Partisi’nin almış olduğu bir karardır. Alınmış olan bu kararla, Çiftçi Birliği ile Bulgar Komünist Partisi arasında gerçekleşen «teknik işbirliği» daha sonraları, «Ama bu teknik işbirliği, pratikte Bulgar Komünist Partisi’yle, Bulgar Çiftçi Birliği arasında siyasal işbirliğine de

yol açtı.» (Birleşik Cephe, Halk Cephesi, Vatan Cephesi, Vladimir Bonev s. 45)

Yukarıya almış olduğumuz iki alıntıdan da görülebileceği gibi, Bulgaristan’da Bulgar Komünist Partisi’nin izlemiş olduğu Marksist-Leninist siyaset sonucu, Bulgaristan Çiftçi Birliği ile, yapılmış olan teknik işbirliği daha sonra, «siyasal» işbirliğine de yol açmıştır. Ve böylece siyasal birlik sağlanmıştır.

Bulgar Komünist Partisi’nin mücadele içerisinde bizlere göstermiş olduğu Marksist-Leninist çizgi ve objektif gerçeklerden de anlaşıl-maktadır; siyasi birliğin sağlanması, her ülkenin koşullarına göre değişik bir seyir izler ve değişik koşullar altında gerçekleşir. Mesela Bulgaristan Komünist Partisi, Sovyetlerde gerçekleşen bir durum gibi bir koşulu ülkesinde yaratmak için zorlasaydı, yani, bir tek siyasi parti etrafında, proletarya partisi etrafında, tüm devrimci güçlerin birleşmesini sağlamaya çalışsaydı, şurası açıkki, Bulgaristan’da ne cephe politikası gerçekleşir, ne devrim gerçekleşebilir, ne de siyasi birlik sağlanabilirdi. Gerçekleşemedi çünkü, her devrim ve örgütlenme, ülkenin somut koşullarına göre yapılmalıdır. Sovyetler Birliği’nde devrimci güçlerin mücadele ettiği, karşı-devrimci güçler başka, Bulgaristan’da devrim güçleri ve karşı-devrim güçlerinin sosyal karakterleri başkaydı.

Bulgaristan örneği bize şunu göstermektedir; emperyalizme, faşizme ve tekelci kapitalizme karşı yürütülecek mücadeleler de cephe politikası ve siyasal birliğin gerçekleştirilmesi politikası doğru ve kaçınılmaz bir şekilde hayata geçirilmek zorundadır. Faşizme, emperyalizme ve tekelci kapitalizme karşı mücadelelerde cephe ve siyasal birlik siyaseti, mutlak bir şekilde politik hayata geçirilmeksizin mücadelede ve örgütlenmede başarı sağlamak olanaksızdır.

Siyasi birliğin sağlanması için, nasıllı, bazı objektif koşulların olgunlaşması zorunluysa, bir anti-faşist halk cephesinin gerçekleşmesi içinde objektif koşulların yanında subjektif koşullarında gerçekleştirilmesi lazım.

«Faşizme karşı halk cephesi için ve savaşın tehlikelerine karşı mücadelede öncü güç olan BKP, 1927’den 1934’e kadar varlığını sürdüren işçi partisini, yani yasal örgütünü kurdu. İşçi partisi, o sırada yer altında olmasına rağmen, daha kolayca bir kitle partisi haline gelebilir ve emekçi halkla KP’nin bağlarını geliştirip güçlendirebilirdi. Halk cephesini kurma olanağı işçi Partisi’nin kurulması ve eyleminin yayılmasıyla arttı.» (Bulgaristan’da faşizme karşı mücadele ve sosyalizm, s. 20)

Almış olduğumuz alıntılardan da kolayca anlaşılabileceği gibi, gerek anti-faşist halk cephesi ve gerekse siyasi birlik politikası olsun, taktik ya da geçici bir sorun değil, tam tersine başlı başına bir politika sorunudur. Yani devrim stratejisi gibi, siyasal ve örgütsel bir sorundur. Yine yapmış olduğumuz alıntılardan görülebileceği gibi, bu her iki mücadele ve örgütlenme biçimleri birbirinden ayrı başka başka şeyler değil, tam tersine birbiriyle iç içe ve birbirini tamamlayan sorunlardır. Bir halk cephesi politikası oluşturmaksızın siyasi birliğin oluşturulması olanaksızdır ve bir cephe sonucu siyasi birliği gerçekleştirmeden cepheyi yaşatmak ve devrimi gerçekleştirmek olanaksızdır.

Anit-faşist halk cephesiyle siyasi birlik birbirini tamamladıkları gibi, biri olmadan diğeri oluşturulamaz ve yaşatılamaz. Bu bakımdan cephe politikası eşittir, siyasi birliğin gerçekleş-

tirilmesine. Siyasi birliğin gerçekleştirilmesi eşittir, bir cephenin yaşatılıp, zafere ulaştırılmasına. Yani bu her ikisi de birbiriyle o kadar iç içe, birbirine o kadar bağlıdırki birisi oluşturulmaksızın diğeri oluşturmanın olanağı yoktur. Yine bu her ikisinin gerçekleştireceği mücadele birliği, yani, işçi sınıfının eylem birliği de bu her iki gücü birbirine bağlayacak ve bunların ikisinin yaşamasını sürekli kılacak organik temel bir bağıdır. Temel bir bağıdır çünkü; gerek siyasi birlik ve gerekse cephe siyasetinin olsun, esas ve temel amacı işçi sınıfının birliğini yani mücadeleyi birliğini sağlayarak, işçi sınıfıyla diğer faşizme, emperyalizme ve tekelci kapitalizme karşı olan küçük burjuva ve demokrasi güçlerinin bir bağlaşıklığını sağlayarak, mücadelevi genişleterek güçlendirmektir. Mücadele birliği sağlanmaksızın her şeyden önce işçi sınıfının birliği sağlanamaz. bu birlik sağlanmadan da ne siyasi birlik vasatılabilir, ne de anti-faşist halk cephesi... Çünkü; işçi sınıfı, sosyalizme giden yolda öncü güç olduğu gibi, demokrasi uğruna mücadelede de, demokrasi güçlerinin birliğinde ve mücadelesinde de öncülük edecek bir güçtür. Bununla birlikte, kendi sınıf partisinin mücadele birliği siyasetinin de gelişip güçlenmesini, kitleleri kucaklamasını ve kitle hareketlerine öncülük etmesini sağlayacaktır. Mücadele birliği gerçekleştirilmeksizin, parti tek başına herhangi bir şey yapamaz.

Belirtmiş olduğumuz bu nedenlerden dolayıdırki, bir komünist partisi, anti-faşist halk cephesi uğruna, anti-faşist güçbirliği, siyasi birlik politikasıyla birlikte, mücadele birliği politikası ve örgütlenmesini de birlikte yürüterek, bunları başarıya ulaştırmak zorundadır. Bunlar başarılaksızın Türkiye’de ne sağlam bir örgütlenme gerçekleştirilebilir, ne de devrimci mücadele zafere ulaşır.

TÜRKİYE’NİN MEVCUT EKONOMİK, SOSYAL, SİYASAL KOŞULLARI, ANTI-FAŞİST GÜÇBİRLİĞİ, ANTI-FAŞİST HALK CEPHESİ VE SİYASİ BİRLİK POLİTİKASIYLA BİRLİKTE MÜCADELE BİRLİĞİ ÖRGÜTLENME VE SİYASETİNİN BİRLİKTE YÜRÜTÜLMESİNİ ZORUNLU KILMIŞTIR

Emperyalizme, faşizme ve kapitalizme karşı gerçekleşen Bulgaristan Demokratik Halk Devrimi mücadelesinden kısaca vermiş olduğumuz örneklerden sonra Bulgaristan’da izlenmiş olan Bu Marksist-Leninist politikanın ülkemizin mevcut ekonomik, sosyal ve siyasal yapısı koşullarında, Türkiye’de nasıl uygulanabileceğine kısaca bakalım.

Daha önceleri de belirttiğimiz gibi, hiç bir ülkenin devrimci mücadelesi başka bir ülkede bir reçete gibi geçerli değildir. Neki, gerçekleştirilmiş olan devrimlerden, devrim mücadelesi yürüten ülkelerin işçi sınıfının büyük tecrübeler ve dersler çıkarması muhakkak gereklidir. Bu bakımdan biz Bulgaristan devriminden ve diğer devrimini gerçekleştirmiş ülkelerin mücadelelerinden herhangi bir reçeteyi alıp, Türkiye’ye uygulamak değil, fakat, bunların derin tecrübelerinden dersler çıkartarak, onların uygulamış olduğu Marksist-Leninist çizgiyi ülkemizin koşullarına göre nasıl uygulama alanına koyacağımızı doğru bir şekilde tespit edip, uygulamamız gerekir.

Marksizm-Leninizmi ülkenin somut koşullarına uygulama bakımından örnek olarak vermiş olduğumuz Bulgaristan Devrimi ve Bulgaristan Komünist Partisi’nin Leninist ilkesini ülkemiz koşulları için de geçerli görerek, konuya bu açıdan yaklaşmak durumundayız. Fakat,

Anlamı ve Koşulları

Ülkemizin koşullarının Bulgaristan'dan farklı olduğunu görerek ve bilerek.

1970'ler Türkiye'sinde işbirlikçi tekelci sermayenin ülkenin ekonomik ve siyasal yapısı üzerinde kesin bir egemenlik kurma girişimi, kuşkusuz Türkiye'deki sosyal ve siyasal yapı üzerinde de derin etkiler yaratmıştır. Mesela 1960 sonraları TİP'in de kurulmasıyla devrimci hareketin bir toparlanma içersine ilkesiz ve ideolojik birlikten yoksun bir şekilde girmesi, 1967-1968'lerden sonra bu birliğin yeniden dağılmasını getirmiştir. 1970 ve sonlarına doğru da bu dağılma çeşitli gurup ve fraksiyonlar şeklinde parçalara bölünerek Türkiye devrimci hareketi bir çok fraksiyonun olduğu bir döneme girmiştir. 1970-1971'lerde ideolojik ayrılık adı altında ortaya çıkan fraksiyonculuk, 1978'lerde iflasın eşiğine doğru bir gelişim seyri izlemiş ve bugün iflas etmektedir. 1971'lerde ideolojik ayrılık adı altında ortaya çıkan guruplaşmalar, aslında bir süre mücadeleler sonucu gerçek ideolojik ayrılığın eşiğine 1978'lerde varabilmiştir. Ve ancak bu döneme kadar ideolojik saflaşmalar belirginleşmiş, kuramların karşılıklı mücadeleleri doruk noktasına vararak kuramsız gurupların giderek yavaş yavaş dağılmalarına neden olmuştur.

Bununla birlikte 1978'lerde tekelci sermayenin varmış olduğu düzey de Türkiye toplumu içersinde sınıfsal saflaşmayı daha ağırlıklı bir biçimde zorlamıştır.

Türkiye'de kapitalizmin gelişimi metropol ülkelerdeki gibi bir seyir izlemediği için, tekelci kapitalizmin gerçekleşmesi de aynı şekilde bir gelişim seyri izlememiştir. Tekelci sermayenin her girdiği ülkeye kendi tekelci karakterini birlikte götürmesi, kaçınılmaz olduğu için, Türkiye'de tekelcilikte metropol ülkelerdeki gibi uzun süreli, serbest rekabet gelişimleri sonucu değil, kısa vadede emperyalist sermayenin tekelci karakterini zorlamasıyla ortaya çıkmış ve ani bunalımların doğmasına neden olmuştur.

Bunun için 1970'lerde tekelci sermayenin ekonomik ve siyasal alanda egemenliğini kurması, küçük burjuvazinin de büyük bir kesimini şaşkına uğratarak, proletaryayla birlikte bir sosyal patlama ve mücadele içersinde yer almasını sağlamıştı. Bu bakımdan 1971'de ortaya çıkmış olan sosyal patlamalar homojen bir sınıfsal karakter taşımıyorlardı. Bu sosyal patlamaların içinde küçük burjuvazi de proletaryayla birlikte harekete geçmişti. Daha sonraları gelişen süreç içersinde yoğunlaşan ideolojik mücadele küçük burjuvaziyle proletarya arasında bir sınıfsal saflaşmayı gündeme getirmekle birlikte, küçük burjuvazinin proletarya adına hareket etmesini önleyememiş ve sona erdirememiştir. Bunun için, Türkiye'de Bulgaristan'dan farklı olarak proletarya adına hareket ettiğini iddia eden bir çok küçük burjuva gurup ve fraksiyon doğmuştur. Maoçuluk hariç (ki ilk dönemlerde bunların arasında da vardı, ancak süreç içersinde bütün burjuva yüzleri açığa çıktığı için işçi sınıfı önemli ve belirleyici ölçüde maoçuluktan uzaklaşmıştır.) doğmuş olan tüm bu fraksiyonlar içinde küçük burjuvaziyle birlikte proletarya da yer almıştır ve hâlâ da almaktadır. Bunun için Türkiye'deki siyasal ortam Bulgaristan'dan farklı olarak işçi sınıfının temsilciliğini yaptığını iddia eden bir çok fraksiyon ve guruplarla dolmuştur. Ve öyleki yüzeysel görünümüyle baktığın zaman hemen hemen bunların hepsi de Marksizmi-Leninizmi ve işçi sınıfını savunduklarını birbirinden daha keskin bir şekilde iddia ederler. Hiç kuşkusuz, böylesi ko-

şullarda da ideolojik mücadele mutlaka birinci planda yer alır. Fakat, bu fraksiyonculuğun ortadan kaldırılıp, hem işçi sınıfın, hem siyasal birliğin, hem de anti-faşist güc birliği ve cephe politikasının Leninist ilkeler bakımından, Bulgaristan Komünist Partisi'nin izlediği yolu izleyerek, fakat biçimsel bakımdan Türkiye'nin koşullarına göre bir somut tahlille birlik siyasetinin uygulama alanına konarak hayata geçirilmesi gerekir. Bu gerçekleştirilmeksizin, yani birlik siyaseti Türkiye'nin koşullarına uygun bir şekilde hayata geçirilmeksizin yalnız ideolojik mücadele sorunu halletmeye yetmez. Yetmez çünkü giderek karşımıza Türkiye'nin ekonomik ve sosyal yapısından kaynaklanan değişik sorunlar çıkmaktadır. Bunların her birinin çözümü köklü ve derin siyasetlerin izlenmesini gerekli kılmaktadır.

1973'lerde bir yandan tekelci sermaye ekonomik ve siyasal baskısını devam ettirirken, işçi sınıfının kendi sınıf partisinin olmayışı nedeniyle CHP'nin çeşitli «sol» sloganlarla ortaya çıkıp, bir mücadele yürütmesi küçük burjuva ve demokrat unsurların büyük ve belirleyici bir kesimini kendi yanına çekmiş ve diğer bir kesimi de zaten 1970'lerden sonra doğmuş olan küçük burjuva fraksiyonlar içinde yer almış, küçük burjuvazi şaşkın ve dağınık duruma düşmüştü. 1978'lere doğru gelişen ekonomik sosyal ve siyasal koşullar küçük burjuvaziye yeni bir şaşkınlık içine sokmuştu. Sokmuştu çünkü, bir yandan CHP gerçek yüzünü gösterip, işbirlikçi tekelci burjuvazinin bir kesiminin, hatta en büyük kesiminin temsilciliğini yaptığını açık bir şekilde ortaya koyup, CHP içindeki küçük burjuvaziye şaşkına çevirirken, bir yandan da işçi sınıfı içersinde sınıf siyaseti gelişip, işçi sınıfını sosyalizme götürecektir ve demokrasi uğruna mücadelesini başarılı bir şekilde yürütecek, kendi kuramını ortaya çıkarırken, bugüne kadar işçi sınıfı hareketi içinde yer alan küçük burjuvaları bir şaşkınlık ve dağınıklık içine sokmuştur. Bu gelişimler mevcut durumda bir yandan CHP içindeki küçük burjuvaziye CHP'den koparmaya doğru yöneltirken, işçi sınıfı içersine sızmış olan küçük burjuva fraksiyonlarını da çeşitli parçalar şeklinde bölünmelere götürerek, bir kısmının kendi kalıbına çekilmesini sağlarken, bir kısmının da burjuvazinin yanına yani, diğer küçük burjuvazinin yanına doğru çekilmesini sağlamaya başlamıştır. Mesela maoculuk denilen akım, 1970-1971'lerde henüz gerçek yüzünü açığa vurup burjuvazinin yanında açık açık yer almamışken, bugün, maoculuğun burjuvazinin yanında yer aldığı tüm işçi sınıfı tarafından kesin bir şekilde görülmüştür.

Bu bakımdan bugün en çok parçalara ayrılan küçük burjuva akım; maocu olmadığını söyleyen fakat özünde hâlâ Mao Zedüng düşüncesini savunan maocu fraksiyonlar arasında görülmektedir. Öte yandan Dev-Yol, Dev-Sol, Kurtuluş, TSİP gibi diğer küçük burjuva gurup, örgüt ve fraksiyonlarda bugün büyük kaynaşmalar içinde her gün çeşitli parçalara ayrılmaktadırlar. Bu parçalanma ve ayrılmalar hiç kuşku yokki, bir sınıfsal saflaşma süzgecinden mutlaka geçeceklerdir. Bunların bir kesimi gerçek küçük burjuva yüzleriyle küçük burjuva saflarında yer alırken, içlerindeki proleter unsurlar da proleter saflara geçeceklerdir. Bunun yanında CHP içindeki küçük burjuva demokrat unsurlarda kesinlikle bir arayış içersine girmişler ve CHP'den koparak kendi sınıfsal partilerini kurma çabaları içindedirler.

İşte bu karmaşa içersinde birlik siyasetinin doğru ve anlaşılır bir şekilde ortaya konması, küçük burjuvazi ile bir sınıfsal saflaşma sonucu ayrılan proletaryanın bir siyasal birlik etrafında ve mücadele birliği içersinde toparlanarak; bir siyaset olarak ortaya çıkmakta olan küçük burjuvaziyle bir cephe oluşturma, yani anti-faşist halk cephesini kurmasını objektif ve subjektif olarak sağlayacaktır. Bu bakımdan Türkiye'de mevcut durumda yalnız anti-faşist güc birliği veya anti-faşist halk cephesinin kurulması için bir politika izlemek değil, aynı zamanda bununla birlikte, mücadele birliği ve siyasal birliğin oluşturulması politikasını da birlikte yürüterek, mutlaka hayata geçirmek gerekir.

Bugün bir anti-faşist halk cephesinin pratikte oluşturulmasının henüz bütün maddi koşulları mevcut değildir. Ancak, bu siyasetin daha bugünden tartışılması, özümlemesi ve savunulması ve bu uğurda da anti-faşist güc birliklerinin oluşturulma cihetine gidilmesi, ileride koşullar elverdiği zaman bir halk cephesinin kurulmasında kesinlikle zorunludur.

Bugün anti-faşist halk cephesini oluşturmanın objektif koşullarının olmamasının nedeni biraz önce de belirttiğimiz gibi, küçük burjuvazinin henüz bir parti ve siyaset etrafından toparlanmamış olup, bir kesiminin CHP ve çevresinde olması, bir kesiminin ise, hâlâ sosyalist hareket içinde kendisini işçi sınıfından sayarak sağa sola yalpalayıp, bu alandan henüz kopmamış olmasındandır. Bunun için bugünden bir cephe siyasetinin tutarlı bir şekilde ortaya konması ve anti-faşist güc birliği siyasetinin ise, pratik hayata geçirilebilmesi için çalışılması gerekmektedir.

Oluşturulacak olan bu anti-faşist güc birlikleri, işçi sınıfı içersinde yürütülmekte olan ideolojik mücadeleyi destekleyecek ve onu pekiştirecek bir siyaset haline gelecektir. Çünkü, bugün işçi sınıfının tek amacı Türkiyede devrimci güçlerin birliğini sağlamaktır. Bunun içindirki bütün fraksiyonlar, hemen hemen her gün birlikten bahsedip, bu boş laflarla işçi sınıfının bu isteğine hitap ederek sosyalist kesimde tutunmaya çalışmaktadırlar. İdeolojik alanda olduğu gibi örgütsel alanda da küçük burjuvazinin tutunmuş olduğu bu dalı kopartarak, küçük burjuvaziye esas yerine oturtmak gerekir. Bu bakımdan anti-faşist güc birliği siyaseti hiç durmaksızın yürütülmesi gereken bir siyasettir. Cephe politikasıyla birlikte anti-faşist güc birliği politikası yürütülürken de yine Bulgaristan Komünist Partisi'ni örnek olarak almamız gerekir. Mesela Bulgaristan Komünist Partisi, Çiftçi Partisi'yle güc birliği ve cephe politikasını kurmaya çalışırken, Çiftçi Partisi'nin her bakımdan kendisine benzemesini istememiş ve beklememiştir. Ancak onun gidebileceği yere kadar onu götürüp, bu arada onu zorlayıp, bu zorlamalar sonucu onun parçalanmasını da sağlayarak Çiftçi Birliği ile olan güc birliği siyasetini sonuna kadar sürdürmüştür. Çiftçi Partisi bu süreçler içersinde ikiye bölünüp sağ ve sol kanatlara ayrıldıktan sonra bile Bulgaristan Komünist Partisi Çiftçi Partisi'nin sol kanadıyla birliğini pekiştirerek devam ettirmiştir. Hatta en önemli, hayati önem taşıyan konularda ayrı ayrı kararlar almış olmalarına rağmen Bulgaristan Komünist Partisi birlik siyasetinde hiç bir değişiklik yapmamıştır.

(Devamı 13. Sayfada)

«Sol kanat Çiftçi Partililer silahlı mücadeleye karşı çekimser kaldılar. Belgelerinde de bunu ne reddettiler, ne de kabul ettiler. Yöneticileri silahlı mücadelenin bir çok kayıplara neden olacağını ve sonuç vermeyeceğini belirten açıklamalar yaptılar. Fakat bir çok yerde Çiftçi Partililer silahlı mücadeleye karşı olumlu tavır aldılar, partizanları ve savaşçıları saklayarak onlara yardım ettiler.» (Bulgaristan'da Faşizme Karşı Mücadele ve Sosyalizm, s. 36)

Görüldüğü gibi Bulgaristan Komünist Partisi hayatî önem taşıyan silahlı mücadele konusunda bile Çiftçi Partisi'nin sol kanadıyla görüş birliğine varamadığı halde birlik siyasetini devam ettirmiş ve daha önceki bir alıntıda da belirtildiği gibi, «Bulgaristan Komünist Partisi'yle Bulgar Çiftçi Birliği arasında siyasal işbirliği»ni de gerçekleştirmiştir. Bundan da kolayca anlaşılabileceği gibi, birlik siyaseti bir taktik değildir. Gelip geçici bir aldatmaca da değildir. Birlik siyaseti başlıbaşına bir politikadır. Yani bir kuramı meydana getiren temel öğelerden biridir. Bu bakımdan birlik siyaseti söz konusu olduğunda esas alınacak olan siyasetin kendisidir. Yoksa güçbirliği kurulacak siyasetin vereceği tavizler, ya da o siyasetin kelle sayısı değildir.

Bulgaristan Komünist Partisi Çiftçi Partisi'yle birlik üzerinde ısrar ettiği dönemlerde «BÇP, köylü kesimi arasında, özellikle küçük toprak sahipleri üzerinde geniş etkinliğe sahiptir. Fakat, örgütsel bakımdan zayıftı. Bulgaristan Çiftçi Partisi'nin her iki kanadının da basılı yasal bir yayın organı, düzenli bir örgüt çalışması, ya da normal faaliyet gösteren bir lokal-leri yoktu.» (a.g.e., s. 34)

Evet, alıntıdan da anlaşılabileceği gibi, Bulgaristan Komünist Partisi, Çiftçi Partisi'nin sol kanadıyla birlik politikasını sürdürürken, Çiftçi Partisi'nin ne normal bir faaliyeti, ne bir yayın organı, ne de sağlam bir örgütlenmesi yoktu. Buna rağmen Bulgaristan Komünist Partisi, Çiftçi Partisi'nin sol kanadıyla birlik kurma siyaseti bütün gücüyle sonuna kadar yürütmüştür. İşte birlik anlayışı böyle olmalıdır.

«Sosyal Demokrat Parti'de iyi örgütlenmemişti. Parti içinde, BİP ile birlikte eylem birliği ve SSCB ile dostluktan yana olanlar ile, onlara karşı tavır alanlar arasında politik farklılıklar oluşmuştu. Demokratik Parti ise, daha da acıklı bir durumdaydı. İdeolojisi vardı ama örgütü yoktu. Cumhuriyetçi Zveno gurubu ise oldukça iyi örgütlenmişti. Bir sol kanat ideolojisi geliştiren Zveno, SSCB ile dostluktan yana kesin bir tavır aldı. Halk arasında önemsiz bir sayıda olmakla birlikte, ordudaki subaylar ile ilişkileri ve yöneticilerinin kişisel saygınlıkları onların anti-faşist cephenin sol kanadındaki önlemlerini devamlı olarak korumalarını sağladı.»

«Radikal Parti'de ideolojik olarak var, fakat örgütsel olarak yoktu. Muhalefetteki yeri de gittikçe zayıflıyordu.»

«Eski ulusal partinin temsilcileri, kişisel ilişkilerini, sosyal durum ve prestijlerini kullanarak muhalefet çalışmalarında daha da aktif duruma geldiler.»

«BİP, öncelikle Bulgaristan Çiftçi Partisi'nin sol kanadının eylemci ve sempatizanlarıyla, bunun yanında Nazi faşizmine karşı olan bütün partiler ve önde gelenleri ile karşılıklı ilişki ve eylem birliği için sürekli bir çalışma içindeydi.» (a.g.e., s. 35)

Çok açık bir şekilde görülmektedirki, Bulgaristan Komünist Partisi birlik siyasetini güderken, ne kelle sayısına, ne de herhangi bir si-

yasetin örgütlü gücüne bakmaksızın, sürekli birlik uğruna mücadelesini devam ettirmiştir. Ve yine görülmektedirki, birlik siyaseti bütün örgüt, gurup ve fraksiyonlar biraraya getirilerek hemen bir çırpıda gerçekleştirilme çabasına girilmemiş, veya böyle bir ortamın oluşması beklenmemiş, «öncelikle Bulgaristan Çiftçi Partisi'nin sol kanadının eylemci ve sempatizanlarıyla» bir güç birliği oluşturulmuş ve daha sonra da diğer tüm anti-faşist güçlerle, bu birlik temeli üzerinde birliğin geliştirilmesi ve güçlenmesi sağlanmıştır.

Kısaca belirtmiş olduğumuz bütün bu olgulardan çıkartılacak sonuç, birlik siyaseti başlıbaşına bir politikadır. Gelip geçici bir şey değildir ve her marksist-leninist birlik politikasını bu şekilde görmek zorundadır.

Kuşkusuz, Bulgaristan'da bütün bu görevleri varolan bir proletarya partisi yerine getiriyor ve Bulgaristan'da Türkiye gibi 20-30 tane sosyalist geçinen gurup ve fraksiyonda doğmuyordu. Bu durumda Türkiye'de ne yapılması gerekir?

Bu durumda herhangi bir siyasetin kendisini proletarya partisi ilân edip, diğerlerinin tümünü küçük burjuva ilân etmesi meseleye çözüm getirmez. Doğrudur bir ülkede yalnız bir proletarya partisi olur, birkaç tane olmaz. Ama bu proletarya partisi doğmadan, kendisine proletarya partisiyim diyen bir sürü fraksiyon ve gurup ortaya çıkar ve Türkiye'de de bu olmuştur. Bu durum karşısında her şeyden önce bir proletarya partisinin programı etrafında siyasal birliğin oluşturularak bir partinin yaratılıp, bu partinin uygulayacağı birlik siyasetiyle güçbirliklerinin daha da sağlamlaştırılıp, bir cephenin oluşturulmasına doğru bir gelişim seyrinin izlenmesi gerekir.

Bulgaristan örneğinde gördüğümüz ve Türkiye'de de pratiğini yaşadığımız gibi, güçbirliklerinin oluşturulmasında hemen tüm gurup, örgüt ve fraksiyonların birleşeceğinin beklenmeyeceği gibi, siyasal birlik oluşturulurken de aynı şey geçerlidir. Yani hemen kısa vadede tüm sosyalist güçlerin ortaya konmuş olan bir program etrafında birleşerek bir siyasal birliğe gitmeleri olanaksızdır. Bu siyasal birlik başlangıçta iki veya üç örgüt, grup veya fraksiyonun birleşmesiyle sağlanır ve ancak giderek bu temel üzerinde daha geniş fraksiyon, gurup ve unsurların siyasal birlik içersine çekilmesi sağlanabilir. Diğer birliklerde olduğu gibi, siyasal birliğe de bozulmayan ve yıkılmayan bir siyasetin ortaya konması lazım. TKP'nin yaptığı gibi birlik adı altında başka siyasetleri tırtıklamak, onlardan parçalar koparmak, Türkiye'de birliği sağlamaz, tam tersine fraksiyonculuğu daha da güçlendirir ve hatta fraksiyonel düşmanlıkları bile artırabilir. Mesela TKP yapmış olduğu birlik çağrıları sonucu verha TSİP'ten parçalar kopardı. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi bir siyasal birlik sağlamaya yoluna gitmedi. Fakat TKP'nin bu tutumu TSİP'i ortadan kaldırmadığı gibi, daha bir çok fraksiyonları doğurarak, bu fraksiyonlar arasında ve TSİP içersinde TKP'ye karşı bir düşmanlık yarattı. Bu somutolguda da görüldüğü gibi, birlik siyaseti Bulgaristan Komünist Partisi'nin uyguladığı gibi bir politik hedef ve amaç olarak alınmadığı müddetçe, ne birlik gerçekleşir, ne de fraksiyonculuk ortadan kalkar. TKP birlik siyaseti adı altında kemirme politikası izledi. Gücünün, dışının kestiği her siyasal gücü kemirerek ondan yongalar koparmaya çalıştı. Bu tırtıklama politikası fraksiyonculuğun ortadan kalmasını sağlamadığı gibi, TKP'nin içine de TKP siyasetini özümlememiş, hatta henüz onu tanımamış, onu savunmayı bile bilmeyen bir sürü unsur katarak, TKP'nin içinde de hizipleşmenin

doğmasını sağladı. Öyleki, TKP'nin yuttuğunu zannettiği guruplar, henüz TKP'nin karnında bir yumruk gibi gözükerek durmaktadırlar. Ve bunları hozmedemez de. Çünkü birlik siyasetinde özümlemeyle birlikte özümlenme zorunludur. Yani yutmak ya da yutulmak siyaseti izlemenin yerine eriyerek kaynaşma siyaseti güdülmedir.

Burjuva politikacılığı Türkiye proletaryasına hiç bir şey kazandırmaz. Tersine çok şey kaybettirir. Bu bakımdan politikayı iyi bilmek lazım. Bir Komünist Partisi kelle sayısını artırma pahasına her cinsten maddeyi midesine indirmeye kalkmamalıdır. Bu yalnız mideyi bozmaz, bir partinin bütün sıhhatini tehlikeye sokar. Bu da fraksiyonculuktan kırıntılar yutarak yeni fraksiyonları kusmayı ya da doğurmayı getirir. Bunun için, siyasal birlik, mutlaka sağlanmalı fakat, bir burjuva siyasetiyle değil, yani, şu veya bu fraksiyonu, fraksiyon olarak kendi içine almakla değil, hangi ve kaç fraksiyonla olursa olsun eriyip bir bütün oluşturarak siyasal birliği sağlamaya yoluna gitmek lazım. Bunu gerçekleştirebilmek için de her şeyden önce fraksiyonculuk kariyerizmini bir yana itmek gerekir.

Fraksiyonları ortadan kaldırmaya çalışan bir parti eğer fraksiyon yaratıcılığı, fraksiyon kariyerizmi düşüncesiyle hareket ederse, o partinin kendisi de yaşayamaz ve böylece kendisi de bir fraksiyon olmaktan öteye gidemez.

Proletarya siyaseti öğrenmek ve kendi sınıfının siyasetinin adamı olmak zorundadır. Türkiye'de güçbirlikleri ve siyasal birliklerin gündemde olduğu bu dönemde her marksist-leninist unsur, birlik uğruna mücadele ederken, bir proletarya partisi üyesi gibi hareket etmek zorundadır. Bu zorunluluğun bilincinde olmayan her unsur, gurup ve fraksiyon, birliğin oluşmasına yarar değil, zarar getirir. Bu bakımdan geçmişten beri içersinde bulunmuş olduğumuz siyasal mücadelenin vermiş olduğu gurupçu zihniyeti, bilinçli bir şekilde yıkmaya çalışmak gereklidir. Mevcut durumda bir marksist, birlik siyasetini savunmanın yerine, kendisini şu veya bu guruptan kabul edip, fraksiyonculuk zihniyetiyle hareket edip, proletarya partisinin oluşumunu savunmayıp, «ben şucuyum ya da bucuyum» gibisinden davranırsa; proletarya partisine ve oluşumuna büyük zararlar vereceğini bilmeli ve ona göre hareket etmelidir. Bununla birlikte bir proleter devrimci, başka fraksiyon veya unsurların kendi düşüncesinin tıpkısını savunarak onunla bir siyasal birliğe girmesini beklememelidir.

Kuşkusuz, siyasal birliklerin oluşturulabilmesi için bir temel kuram ve program etrafında mutlak bir birliğe varmak zorunludur. Fakat her şeyde olduğu gibi, bir proletarya partisi içersinde de siyasal düşünceler ve ince detaylar bakımından kesin bir homojenlik beklemek olanaksızdır. Bir proletarya partisi içinde bir program ve tüzük etrafında birleşmiş marksist unsurların bazı detay konularda ayrı düşünmeleri, hatta yoğun tartışmalar içersine girmeleri kaçınılmaz bir şeydir. Ve hatta şunu da belirtmek gerekirkki, böyle olmayan, yani kendi içinde bazı konular üzerinde tartışmalara girilmeyen bir proletarya partisi, ideolojik ve siyasal yönden gelişen bir parti olamaz. Şüphesiz bir proletarya partisi hizipler yaratan bir parti değildir, aynı zamanda hizipçiliğe fırsatta vermez, fakat hizipçiliğe fırsat vermemek ve bir parti içinde hizipçiliği yaratmamak için, ne yapılması gerektiğinin bilinmesi lazım. Yani hizipler bir parti içindeki yoğun tartışmalar sonucu mu doğar, yoksa hizipler suskunluklar, sessizlikler içinde vücut bularak mı doğar? Hizipler her şeyden önce yoğun bir ideolojik mücadele ortamı içersinde (Devamı 14. Sayfada)

ORTAM

(Baştaraftı 5. Sayfada)

olan hayat pahalılığı karşısında bir de açık faşizm tezgahlanırsa, kapitalizm Türkiye'de son nefesini alır ve zorunlu olarak hayata gözlerini yumar. Çünkü kapitalizmin kokuşmuş ve çürümüşlüğü Türkiye halkının gözlerinde iyice somutlaşmıştır. Böylesi bir ortamda ne emperyalizm ve tekelci sermaye böyle bir riski göze alabilir ve ne de emperyalizm ve tekelci sermaye açısından açık bir faşizme bugün ihtiyaç vardır. Bu nedenlerden dolayı, Türkiye'de Şili gibi bir durumun doğacağını söylemek ve iddia etmek, işçi sınıfı ve emekçilere kuru bir gözdağı vermekten başka bir anlam taşımaz. Bunun için de inandırıcı hiç bir yanı yoktur.

Şili gibi bir durumun Türkiye'de doğma olasılığı olmadığı gibi, İran gibi bir durumun doğması da olanaksızdır. Bu sıralar burjuva basınında da yaygınlaştığı gibi, Avrupa basın mensupları Türkiye'ye büyük bir akın yaptı. Ve hatta gidip camilerde imamlarla buluşarak: «Türkiye'de mollaların gücünün ne olduğu»nu sormaya başladılar. Bu Batı burjuvazisinin kuş beyinli oluşundan kaynaklanan bir düşüncedir. Türkiye'de bir molla hareketi beklemek kadar saçma bir şey olamaz. Yani, Türkiye'de İslamiyet temeline dayanarak ve bu temelden zorlanarak bir halk hareketinin yaratılması olanaksızdır. Çünkü Türkiye'de kapitalist üretim ilişkileri egemen duruma geldiği gibi ve bu alanda sınıfsal çelişkiler belirli öge durumuna gelerek felsefi alanda da din belirleyici bir etken olmaktan çıkmıştır. Yani, alt yapıda feodalizm nasıl ki, yok olmuşsa, üst yapıda da var olmakla ve belli ölçüde de etkili olmakla birlikte büyük kitleleri harekete geçirebilecek bir güce sahip değildir.

İran'da doğmuş olan Şiilerin öncülüğündeki hareket, Batılılara göre Türkiye'de de doğma olasılığına sahipmiş! Çünkü Batılılara göre Türkiye'de de Şiiler yaşamaktadır. Evet Türkiye'de Şiiler vardır ama, Türkiye'deki Şiiler İran'daki mollalar gibi bağnaz ve gerici değildir. Türkiye'deki Şiiler, öteden beri tasavvufculuğu savunmuş ve ileriye doğru bakmış ve bugün de ilerilik bakımından hızla bir gelişim göstermektedir.

Bunun için, Türkiye'de feodalizm temelinden kaynaklanacak bir Şii hareketi söz konusu değildir ve olamaz da, Sünni Müslümanlarda yine güçlü bir aydın tabakasına sahip olup, gerici felsefelere çoğunluk olarak karşıdırlar. Bu bakımdan düşün alanında da feodalizm geniş kitleleri peşinde sürükleyecek bir etkinliğe sahip değildir. Henüz parçalara bölünmüş de olsa, Türkiye'de sınıfsal temelde gelişmiş olan sosyalizm ve demokrasi uğruna bir mücadele mevcuttur. Bunun dışında burjuva düzenine ve iktidarına karşı (burjuvazinin kendi arasındaki iktidar mücadelesinden başka) bir alternatif yoktur. Bütün bunların yanında İran'da faşist monarşist bir iktidara karşı bir hareket doğmuşken, Türkiye'de siyasi gerici iktidarda ve ona karşı da demokrasi uğruna bir sınıfsal mücadele gündemdedir.

Bütün bu nedenlerden dolayı, İran gibi kendiliğinden gelme bir İslâmî hareketin bu durumda Türkiye'de doğması olası değildir. Türkiye'de devrimci mücadele bölünmüş bir şekilde de olsa, sınıfsal bir temelden kaynaklanarak, bir çok parti, fraksiyon ve gurup tarafından en azından sosyalizm adına yürütülmektedir. Bunun yerine kendiliğinden gelme bir hareketin maddi temeli yoktur. Kaldık, mevcut CHP ağırlıklı iktidar epeyce yıpranmış olmasına rağmen, henüz sınıf bilinci almamış işçi sınıfının büyük bir kesimiyle diğer emekçileri peşinde sürük-

lemektedir. DİSK ve TÜRK-İŞ gibi en büyük işçi sendikaları bile Ecevit iktidarının destekleyicisi durumundalar. Belki bir molla hareketi yaratmaya Türkiye'de MSP ve onun gibileri inanabilirler ama, MSP'nin gücünün de ne olduğunu herkes bilmektedir. MSP'nin bir İslâmlık temelinden hareketle Türkiye'de İran gibi bir durum yaratmasını düşünmek bile gülünçtür.

Bütün bu nedenlerden dolayı, Türkiye'nin mevcut koşullarında ne Şili'de olduğu gibi açık faşizmin gelmesinin olanakları var, ne de İran'daki gibi kendiliğinden gelme ve dinî temelden kaynaklanan mollalar hareketinin.

BURJUVAZİ, KENDİ ÇIKAR ÇATIŞMASINA İŞÇİ SINIFINI ALET ETMEYE ÇALIŞMAKTADIR

Burjuvazi öyle bir ortam yaratmaya çalışmaktadır; Ecevit, «Ben gidersem faşizm gelir» Demirel: «Bu iktidar şaibeli bir iktidardır, bunun gitmesi gerekir, şayet gitmezse Allende'nin akibetine uğrar» diyerek, bir bardak suda fırtına koparmaya çalışıp, Türkiye işçi sınıfı ve emekçilerini tehdit etmektedirler. Bu tehditlerin hiç birisi işçi sınıfı ve emekçilerinin umurunda değil. Fakat ne varki; bugün işçi sınıfının sınıf sendikacılığını temsil ettiğini söyleyen DİSK bile burjuvazinin oyunlarına gelerek, Ecevit hükümetinin bir desteği durumuna gelmiştir. Daha doğru ve münasip bir deyimle söyleyecek olursak, DİSK bilinçli bir şekilde hareket edip, fakat oyuna geldiğini gösterir bir davranış içersine girerek, işçi sınıfını Ecevit iktidarının bir dayanağı haline getirmeye çalışmaktadır.

Türkiye'de bütün maddelere en büyük zararlar yapılırken, işçi sınıfı ve emekçilerin sesi kısık bir şekilde çıkarken ve hatta hiç sesleri çıkmazken, Demirel kalkıp, kendisi bir burjuva olduğu halde ve «Demokrasi»yi savunduğunu söyleyerek, Ecevit iktidarını gayrimeşru ilân edip, Ecevit'in sonunun Allende'nin sonuna döneceği tehdidini savurmaktadır. Getirilen zamlar işçi sınıfı ve emekçilerinin omuzuna yüklenip, onları yaşamaz hale getirirken, bir Ecevit-Demirel sürüşmesi yaratılıp, işçi sınıfı ve diğer emekçileri de buna alet etmeye çalışmaktadır. Burjuvazi kendi iktidarını gayrimeşrulukla suçlarken ve bir yandan «demokrasi» havarisi kesilip bu hükümete gayrimeşru dediği halde, Pinochet faşizmi gibi bir iktidarı, Demirel gibi işbirlikçi meşru olacak bir iktidar gibi göstermeye çalışmakta. Bu durum, burjuvazinin kendi demokrasisini ne kadar hesaba kattığını, ne kadar ciddiye aldığını gösterecek son derece somut bir durumdur. Buna karşı işçi sınıfının sessizliği ise burjuvaziye bir ihtar şeklindedir. İşçi sınıfı burjuvaziye «azgınlıkça azgınlık, kudurdukça kudur, insanları katlet, açlığa mahkûm et, akılsızca neler varsa hepsini yap ki onun tez gelsin» demektedir. Evet işçi sınıfının sessizliği tastamam bu anlamdadır. Ve hiç şüpheli yokki, burjuvazi de azgınlıkça azgınlıklaşıyor, kudurdukça kuduruyor, akılsızca yapılması gereken ne varsa hepsini yapıyor. Burjuvazinin bu akılsızca davranışları sonucu ve kuşkusuz, kapitalizmin diyalektiği gereği, bugün Türkiye'de devrimin bütün objektif koşulları olgunlaşmakta, fakat subjektif koşulları eksik durumdadır.

Mevcut çılgınlıkların tümü Ecevit iktidarının ya da başka bir şeyin sonucu değil, kapitalist düzenin, yani sistemin bir çıkmazıdır. Sistemin girmiş olduğu bu çıkmazı, burjuvazi bir Ecevit-Demirel kavgası gibi göstermeye ve faşizm geldi gelecek teraneleriyle bu durumu örtbas etmeye çalışmaktadır. Artık burjuvazi öyle bir duruma gelmiştir ki, faşizmi bile uygulayacak hali kalmamıştır. Bu haliyle faşizmi getirme çalışması içine girmek demek, can veren birisinin can havliyle sağa sola çırpınışı de-

mektir.

Bütün bu çırpınışlar; işçi sınıfı ve tüm emekçilerle, emperyalizm, tekelci kapitalizm ve faşizm arasındaki çelişkinin gözden kaçırılmasını amaçlamaktadır. Fakat bunlar boşuna çabalardır. İşçi sınıfı bütün bu baskılara rağmen, örgütlenme ve müttefikleriyle birlikte faşizme, emperyalizme ve tekelci kapitalizme karşı ittifaklar oluşturma yolunda hızla ilerlemektedir. Ve ilerlemeye devam edecektir. Ne yaratılmak istenen curcuna, ne de faşizm tehditleri işçi sınıfının bu uğurdaki mücadelesini işçi sınıfına unutturmayacak, tam tersine objektif olarak oluşmuş olan bu koşullar karşısında subjektif koşulları da yaratmak için bütün gücüyle çalışacaktır.

1 MAYIS VE PROLETARYANIN GÖREVLERİ

(Baştaraftı 3. Sayfada)

destek olmak üzere, mümkün olan her türlü desteğin gösterilmesi Türkiye proletaryasının en önemli görevleri arasında yer almaktadır. Daha önce de belirttiğimiz gibi İran işçi sınıfı hareketi, kendi gerçek partisinden hâlâ yoksundur. İran işçi sınıfı hareketinin partileşerek mücadelesinin öncülüğünü ele alması Orta Doğu devrimci hareketine yeni olanaklar katacaktır.

Orta Doğu'da emperyalizmin ve siyonizmin darbeleriyle mülteci ulus haline getirilen Filistin halkının mücadelesi yeni güçlüklerle karşılaşarak sürüyor. Emperyalizm, Arap gericiğini 'de arkasına alarak Filistin halkının mücadelesini boğmaya çalışıyor. Emperyalizme, siyonizme ve Arap gericiğine karşı Filistin halkıyla dayanışma içerisinde olmak, Orta Doğu'da yeni gerici blokların oluşmasını engellemek de Türkiye proletaryasının uluslararası görevleri içinde yer almaktadır.

Kısacası Türkiye emekçileri 1979 1 Mayıs'ına girerken yoğun ulusal ve uluslararası görevlerle karşı karşıyadırlar.

SENATO SEÇİMLERİ VE GÜÇBİRLİĞİ

(Baştaraftı 6. Sayfada)

cephesinin içersine katılıp, onlarda aynı toplantılarda yer alıp, bir anlaşmaya varmalarıdır. Örneğin, demokrasi cephesinin aday göstermiş olduğu ilde veya illerde seçime katılan partilerin demokrasi cephesi adaylarını desteklemeleri, bu illerde ayrı bir liste ile seçime katılmamaları, diğer illerde de tüm demokrasi cephesi güçlerinin seçimlere katılmış olan bu partilerin adaylarını destekleme şeklinde bir anlaşmaya varılabilir.

Mevcut durumda emperyalizme, faşizme ve tekelci kapitalizme karşı bir güçbirliği siyasetinin uygulamaya konabilmesi için, kanımızca yapılması gereken en doğru şey budur.

Bu amaçla: maocuların dışında kalan tüm gurup, fraksiyon, örgüt ve partileri ve tüm demokratları, böyle bir demokrasi cephesinde, yer almaya, ve bunun hayata geçirilmesi için görüşmeler yapmaya çağırıyoruz.

Emperyalizm ve Ortadoğu

(Baştarafı 8. Sayfada)

mali'yi yenilgiye uğratmış ve ülkedeki sosyalizm uğruna gelişen mücadeleyi daha da güçlendirmiştir. Son zamanlarda emperyalizm aynı oyunu G. Yemen'e karşı da Kuzey Yemen'i kışkırtarak oynama girişiminde bulunmuştur. Emperyalizmin bu oyunu da yine G. Yemen halkı tarafından bozulmuş ve Kuzey Yemen gerici iktidarı içten bir çöküntüye başlamış, ateşkese razı olarak, hiç olmazsa şimdilik canını kurtarmıştır.

Yeri gelmişken Eritre sorununa kısa da olsa değinmek gerekir. Eritre yıllar önce, Haile Selasiye döneminde ilhak edilmiş bir ulustur. Eritre halkı çok eskilere dayanan bir ulusal bağımsızlık mücadelesini yürütmektedir. Bugüne kadar bazı önemli başarılar elde etmekle birlikte ve hatta Asmara'yı bile ele geçirmiş olmalarına rağmen bir türlü bu mücadelelerini zafere ulaştıramadılar. Hiç kuşkusuz, bu başarısızlığın en önemli nedeni, Eritre hareketinin hâlâ burjuvazinin öncülüğünden kurtulamamış olmasından ileri gelmektedir. Eritre kurtuluş mücadelesinin sınıfsal öncülüğünü burjuvazi yaptığı için, çoğu kez Eritre Kurtuluş Örgütü, Sudan ve S. Arabistan gibi, gerici ve satılık Arap devletlerine dayanmaktadırlar. Ve bu vesileyle de Kızıl Deniz'in bir kıyı şeridini emperyalizmin bir üs alanı haline getirme durumuna düşmektedirler. Etyopya da ilerici demokratik bir iktidar doğmuş olmasına rağmen, Eritre Kurtuluş Örgütü bu ilerici iktidarla barışçıl birtakım ilişkilere girmenin yerine, satılık Arap devletleriyle işbirliğine girip, Etyopya'ya karşı mücadelesini sürdürmeye devam etmektedir. Hiç kuşkusuz, Eritre'nin kendi kaderini tayin etme hakkı tartışılmayacak kadar doğru ve haklıdır. Neki; genel olarak bütün dünyada sosyalizm uğruna mücadelelerle emperyalizm arasındaki çelişkinin varmış olduğu bu boyutlardan sonra, Eritre Kurtuluş Örgütü'nün emperyalizmle işbirliği içerisinde olan satılık Arap devletleriyle işbirliği kurup bunlar vasıtasıyla emperyalizmi yeniden getirip, Etyopya gibi demokratik bir iktidarın burnunun dibine sokması bir Marksist tarafından kabul edilecek bir durum değildir. Bunun için Eritre sorunu Eritre Kurtuluş Örgütü'nün, Eritre emekçi sınıflarının eline geçip, Eritre emekçileriyle Etyopya emekçi halkının sıkı bir dayanışma içersine girerek demokratik bir şekilde kendi kaderini tayin etmesiyle çözüme kavuşabilir. Bu olmadığı müddetçe, Eritre Kurtuluş Örgütü davasında ne kadar haklı olursa olsun bütün dünya sosyalizmine zarar verdiği için, Sudan ve Suudi Arabistan gibi, işbirlikçi ve gerici ülkelerle işbirlikçiliğine son verilip, Etyopya'daki ilerici iktidarla anlaşıp, dünya sosyalist hareketine zarar vermeyecek bir çözüm şeklini kabul etmedikçe, davasında başarı kazanamaz.

Eritre'nin kendi kaderini tayin etme mücadelesi dünya devrimci hareketinin bir parçasıdır. Stalin'in de belirttiği gibi, parça bütüne zarar verdiği zaman, parça bütüne feda edilir. Yani, bugün Eritre Kurtuluş Örgütü içerisinde bulunmuş olduğu işbirlikçilik ilişkileriyle sosyalist ülkelere ve dünya sosyalist hareketine zarar vereceği için, bu parça bütünün tümüne feda edilmek zorundadır. Taki, bütünlü kaynaşıp, ona zararsız hale gelinceye kadar.

Emperyalizm Orta Doğu'da stratejik alanları ele geçirmeye ve elde tutmaya çalışırken, bu bölgede yukarda bahsettiğimiz gibi, lokal savaşları sürekli çıkarmakta ve devam ettirmektedir. Eritre Kurtuluş Örgütü'nü de emperyalizm bu

gerici güçler arasına sokmaya ve onlarla bir bütün haline getirmeye çalışmaktadır.

Görüldüğü gibi, emperyalizm Orta Doğu'da yeniden bir jandarmalık çemberi oluşturmaya çalışırken, bir yandan da emperyalizmin bu girişimi karşısında devrimci hareketler çıg gibi genişerek büyüüp, emperyalizmi geriletmektedir. ABD İsrail'e bazı yandaşlar bulmaya çalışırken, elindeki S. Arabistan ve Ürdün gibi işbirlikçileri de kaçırma durumuyla yüz yüze gelmiştir. İran'daki devrimden sonra Arabistan'da anti-emperyalist bir havayı yaygınlaştırarak etkinleşmiştir. Bundan faydalanmaya çalışan FKÖ, bütün Arap devletlerine çağrıda bulunarak, İsrail'in yanında yer alan Mısır'a karşı tavır takınmalarını istemiştir. Ve son günlerde görülen havada Yaser Arafat'ın yapmış olduğu bu çağrının Arap devletleri arasında hayat bulmuş olmasıdır. Hiç kuşku yok ki, bu gelişimler Mısır'ın içinde de satılık Enver Sedat'a karşı oluşmuş olan muhalefetleri güçlendirerek Mısır'da da bir hareketlenmeyi başlatacaktır. Ve Enver Sedat emperyalizmin jandarmalığını üslenmeyi isterken, bu muradına nail olmadan İran Şahı'nın düşmüş olduğu duruma düşüp, değil Mısır da dünyada da kalacak bir yer bulamayacaktır.

Gün geçtikçe İsrail'in durumu da zayıflayacaktır. Biraz önce sözünü ettiğimiz İsrail'in işgal ettiği topraklar içindeki Arap Komünist Partisi'yle İsrail Komünist Partisi'nin İsrail içinde her gün biraz daha güçlenmeleri gerçekleşirken, İsrail'e karşı Irak ve Suriye'nin birleşmeye gitmeleri, İsrail ve İsrail ile işbirliğine girmiş olan Mısır'ın dışardan Arap devletleri tarafından kuşatılması gibi bir durum doğarak, emperyalizm işbirlikçileriyle birlikte Orta Doğu'da tamamen köşeye sıkışmaktadırlar.

Emperyalizmin yaratmak istediği mihver karşısında iki temel hareket birlikte gelişmektedir. Birincisi emperyalizmle işbirliği içersinde olan ve ABD'nin oradaki mihverleri haline gelen satılık devletler içinde gelişen iç savaş koşulları, ikincisi, emperyalizme karşı Arap milliyetçiliğinin yaygın bir şekilde gelişim göstermesi.

Mevcut koşullarda henüz tam anlamıyla bir sınıfsal saflaşma gerçekleşmediği için, Orta Doğu'da sınıfsal mücadeleyle ulusal mücadele birlikte hareket olanağı bulunmaktadır. Orta Doğu'da ulusal mücadelenin temel ögesini Filistin Sorunu teşkil etmektedir. Yani Filistin halkının kendi kaderini tayin etme hakkı ve yeniden kendi topraklarına dönerek, kendi devletlerini kurmaları sorunudur. Filistin'in İsrail tarafından işgali günümüz koşullarında hemen hemen bütün Arap halkının bir sorunu haline gelmiştir. Bunun için, Orta Doğu'da ulusal sorunun önemli ölçüde ortadan kalkabilmesi için, her şeyden önce, Filistin halkının kendi topraklarına dönerek kendi kaderlerini tayin etme hakkının gerçekleştirilmesi gerekir.

ABD emperyalizmi İsrail siyonizmi ile Filistin halkı arasındaki bu sorunu çözüme bağlamadığı ve bağlayamayacağı için, Orta Doğu'da ABD emperyalizmine karşı sürekli bir ulusal mücadelenin sürdürülmesi ve giderek güçlenmesi kaçınılmazdır. Kaçınılmaz olduğu için de emperyalizmin Orta Doğu'daki oyunlarına karşı gelişen milli bilinç, emperyalizmin oyunlarını ulusal planda önemli ölçüde engellemektedir ve engelleyecektir de.

Ulusal plandaki bu gelişmenin yanında bir de Orta Doğu'da büyük bir hızla gelişmekte olan sınıfsal mücadeleler söz konusudur. Sınıfsal mü-

cadeleler, G. Yemen'de doruk noktasına varmış, G. Yemen emekçileri Mao Zedung kisvesine bürünmek isteyen burjuva unsurları temizleyerek dinamik bir güç haline gelmiştir. Bunun yanında İran'da faşist Şah rejiminin devrilmesi sonucu bir yandan İslamlık adı altında anti-emperyalist birtakım gelişmeler olurken, bir yandan da hızlı bir sınıfsal saflaşma gündeme gelmektedir. Ayrıca Afganistan'da gerçekleşmiş olan halk iktidarı da Orta Doğu'da gelişmekte olan sınıfsal mücadeleye önemli katkılarda buluncaktır. Bu tip gelişimler, yani sınıfsal temelden kaynaklanan gelişimler gelecek günlerde İsrail'in Mısır'ın, S. Arabistan'ın Sudan'ın ve Kuzey Yemen gibi gerici ve işbirlikçi devletlerin içinde de gelişmeye başlayacaktır.

Ulusal ve sınıfsal temelde gelişen bu her iki mücadele mevcut haliyle anti-emperyalist ve onun mihverleri haline gelen işbirlikçilere karşı bir noktada birleşerek bir uyum sağlamaktadırlar. Kendi aralarında bugün belli çelişkiler de olsa henüz daha güçlü bir düşman karşısında oldukları için bu çelişkileri birinci plana çıkarmaksızın emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı mücadeleyi birlikte yürütmeyi başarmaktadırlar.

Genel olarak dünyada olduğu gibi, Orta Doğu'da da ulusal mücadele ile sınıfsal mücadele birlikte gelişip, anti-emperyalist cephe ve işbirlikçilerine karşı birleşerek bütün dünyada olduğu gibi, emperyalizmi Orta Doğu'da geriletmektedirler ve gerileteceklerdir.

TÜRKİYE'DE SİYASİ BİRLİĞİN

(Baştarafı 12. Sayfada)

sinde doğma fırsatı bulamazlar. Ancak ve yalnız, suskunluklar, sessizlikler içersinde doğar. Bu bakımdan bir komünist partisi bir devrim partisidir. İhtilalci bir ruha sahiptir ve bununla birlikte hareketlidir. Böyle bir partinin içersinde ideolojik hareketlilik kaçınılmazdır ve hatta zorunludur. Siyasi ve pratik bakımdan sürekli hareketlilik içersinde olan bir parti kendi içersinde ideolojik bakımdan da aynı hareketliliğe sahip olur. Bu karakterinden dolayıdır ki, proletarya partileri içinde bir monotonluk değil, bir hareketlilik yaşanır. Bunların tümü bilinerek siyasi birlik oluşturulurken bir yaklaşım içersine girip, buna göre hareket etmek gerekir.

emeğin birliql yayınları

Leninist Yol «Sovyet - Sosyal Emperyalizmi» [!] tezi, sosyal - şövenlerin savunduğu bir tezdır (Tükendi) 20 lira

Finans Kapital ve İşbirlikçi Tekelcilik 30 lira

Anti-faşist Güçbirliği, (2. Baskı) 5 lira

Faşizm ve Seçimler Üzerine (Tükendi) 15 lira

Siyasi Gelişmeler ve Demokrasi Mücadelesi 25 lira

Demokratik Devrimde İki Ayrı Sınıfsal İktidar 30 lira

Sosyal Demokrasi ve Türkiye İşçi Sınıfının Yeni Bir Yol Ayrımı 10 lira

(Baştafı 2. Sayfada)

dış sermaye çevrelerinin dileklerini yerine getirme yolunda çırpınıp durdu. Sonunda kitlelere getirdiği ise sıkıyönetim oldu. Ecevit'in söyledikleri ile yaptıkları arasındaki tezat devam ediyor ve edecek. Önümüzdeki dönemde baskıların daha da artması, devrimci ve demokratik güçlere karşı daha da saldırgan kampanyaların açılması mümkündür.

Bu şartlarda demokrasi güçlerinin görevine gelince, bu konuda çok söylenip yazıldı: Faşizmi engellemek de, demokratik hak ve özgürlükleri koruyup sınırlarını genişletmek de, kıdemli burjuva partisi CHP'nin işi değil; bu ancak emekçi halk yığınlarının mücadelesine bağlı. Kitlelere bu işte öncülük edecek kararlı güç ise sosyalist harekettir. Ancak devrimci ve demokratik güçlerin içinde bulunduğu dağınıklık fazla söz gerektirmeyecek kadar açık. Gerici güçlerin saldırıları giderek yoğunlaşırken ve sınırlı demokratik hak ve özgürlükler de rafa kaldırılırken ilerici güçler kendi aralarında güçbirliği ve dayanışma sağlama yönünde ciddi bir adım bile atamıyorlar. Bu ise emekçi kitleleri, pek çok ilerici insanı karamsarlığa itiyor.

Bu olumsuz duruma ise bir günde varılmadı. İşçi sınıfı adına, devrimcilik adına büyük laflar eden kimi partilerin ve siyasal hareketlerin bu olumsuz duruma düşülmesinde büyük payları vardır. Dar grup çıkarlarını devrimci hareketin çıkarlarına üstün tutanlar, hem güçbirliği için gereken çabayı göstermediler, hem de demokratik güçlerin arasında varolan dayanışmayı torpillediler. Türkiye devrimci hareketinin bugünkü dağınıklığı, başlıca iki eğilimden, sağ oportünizm ile sol revizyonizmden kaynaklanıyor.

Sağ oportünizm en açık biçimde TKP ve TİP de somutlaşıyor. TKP'nin, dar grup çıkarları için DİSK ve TÖB-DER'de izlediği bölücü-yıkıcı tavır herkesin malumudur. O, aynı politikayı tüm kitle örgütü çalışmalarında da göstermektedir. Sözde cephe adına yaptığı çıkış bile, özünde bir cephe kurma amacından çok, diğer sol ve demokratik güçleri devreden çıkarma ve burjuvaziye hayli devrimci misyonlar yükleme çabası oldu. TKP, aynı dar grup çıkarları için Kürdistan'daki sosyalist ve demokratik güçleri de karşısına aldı. Kürt ve Türk emekçileri arasında güveni zayıflatan bir politika izledi. TİP'e gelince, bu partinin zaten ötedenberi bir güçbirliği ve cephe politikası olmamıştır. İşçi sınıfının bu «biricik partisi» düş içinde yüzmeye devam etmektedir.

Sol revizyonizm ise, Troçkizmden ve Maoizmden ödünç aldığı çeşitli tezleri, uluslararası işçi hareketinin politikasına ve çıkarlarına ters düşen tezleri ısıtıp ısıtıp piyasaya sürüyor. Temelinde küçük burjuvaziden kaynaklanan bu eğilim, maceracı küçük burjuva devrimciliğini yansıtmaktadır ve DEV-GENÇ ve benzerlerinde somutlanmaktadır.

Devrimci hareket sağ oportünizm ve sol revizyonizmin yoğun etkisinden kurtulmadıkça halk yığınlarının güvenini kazanamaz ve kitlelere doğru, sağlıklı bir öncülük yapamaz. Bu nedenle, demokrasi güçlerinin kaderi, sosyalist hareketin kaderine bağlıdır.

Burjuvazi bu dağınıklıktan yararlanıyor. Maocular, emperyalizme ve diğer gerici hizmet yolunda elden geleni yaparken, kimi anarşist gruplarda ajanların denetimine girerek devrimci ve demokratik güçlere saldırıyorlar. Özellikle Kürdistan'da son dönemde yeralan olaylar, sömürgeci burjuvazinin planlarını açıkça göstermektedir. Sömürgeci güçler, eski bir yöntemi yeni şartlarda tekrarlayarak Kürt halkını

birbirine kırdırmak istiyorlar. Bir yandan mezhep ve aşiret çatışmalarını körüklerken, diğer yandan bazı anarşist grupları gerçek yurtsever ve sosyalist güçlere saldırtıyorlar. Onları besliyor ve himaye ediyorlar.

Gerek sağ oportünizmin, gerekse sol revizyonizmin demokratik güçlerin birliğini sağlamaya yönelik çabalara karşı kayıtsız kalışları ve bu çabaları sabote edişleri pratikte de somut olarak görülüyor. Bunlar, demokratik kitle örgütlerinde hegemonya kurmaya çalışıyor, dar grup çıkarlarını önde tutarak güçbirliği çalışmalarını baltalıyorlar.

Günümüzde, demokrasi güçleri arasında dayanışma sağlamak ve güçbirliği yolunda adımlar atmak hayati önem taşıyor. Bu gerek sıkıyönetimden önce de elbet sözkonusu idi. Bunun için de, şartlar ne kadar olumsuz olsa da karamsarlığa kapılmamak, faşizme, baskılara karşı demokratik güçlerin birliği konusunda sorunluluk duyanlarla dayanışma ve güçbirliği için elden geleni yapmak gerekir. Bugüne dek işçi sınıfı ve devrimcilik adına büyük laflar edip güçbirliğini baltalayanlar ise tavırlarını gözden geçirmelidirler.

Sorun yalnızca sıkıyönetimin biran önce son bulması değildir. Halk yığınlarının devrimci enerjisini harekete geçirmek gerekir. Bunun için elbette yapılabilecek şeyler vardır. Devrimci ve demokratik güçler olayların bir seyircisi durumuna düşemezler, ya da bu güçlerin her biri mücadeleyi kendi başına ve salt kendi insiyatifi ile yürütmeyi düşünemez. Öncelikle bir diyalog kurulmalı, ortaklaşa yapılabilecek şeyler araştırılmalıdır.

ÖZGÜRLÜK YOLU
Yazı İşleri Müdürü
S. SIRRI FEROĞLU

SIKIYÖNETİMİN İŞLEVİ ÜZERİNE

(Baştafı 2. Sayfada)

lere girişirken, bu amaçla fraksiyonculuğa, bireysel çıkışlara, elverişli bir ortamı kasıtlı olarak yaratırken, "te yandan, kendi hizmetinde bir illegal silahlı gücü oluşturmuştur. Ancak öyle bir an geldi ki bu uygulama sonucu ülke yaygın tedhiş eylemlerine sahne oldu ve burjuva devlet görünümü iyice gölgelendi. Oysa egemen güçler bir çok iş ve dış sorunlarının çözümünü için burjuva devlet görünümünü korumak zorundadırlar. İşte bunun için bu sıkıyönetime, düzene burjuva devlet görünümünü kazandırma görevi yüklenmişe benzer.

Sıkıyönetimi mevcut iktidarın denetiminden çıkararak bir ikinci 12 Mart açık faşizmine, bir Pinochet rejimine döndürme özleminde olan, bu yolda kanlı provokasyonlara girişen faşist odaklar var elbet. Ama hiç değilse şu anda bunlar belirleyici rol oynayamıyorlar. MHP'nin, AP'nin sıkıyönetimden yakınmaları bundan ötürüdür.

Halkın önemli bir kesimi, hiç değilse şimdilik, sıkıyönetime tepki göstermiyor. Bu koşullarda durumu sıkıyönetimin ilânına vardırان etkiler bir bütün olarak ele alınıp açıklanmadan, konuyu tecrit ederek «sıkıyönetime hayır!» sloganını ileri sürmek yeterli değildir. Hele bu konuda pasif tutumundan ötürü halkı eleştirmeye kalkışmak kesinlikle yanlıştır. Halk nesnel gerçeklikle, eleştirilmez. Onu değil, kendimizi eleştirelim.

Sıkıyönetim Türkiye solunda bölünmüşlüğü kural olduğu bir ortamda, muazzam bir güç olan sosyalist potansiyelin bir siyasal örgüt disiplini altında tarihsel gelişmemizi etkileyemediği koşullarda faşist terörün azgınlaşması sonucu ilân edildi. Eğer sosyalist birikim olanca ağırlığıyla ülke politikasını etkiler durumda olsaydı ne faşist odaklar deliklerinden çıkarak

terör eylemlerine girişebilir, ne de solda bireysel çıkışlara elverişli bir ortam oluşurdu. O halde sıkıyönetim sorunu solun birliği sorunundan ayrı olarak ele alınamaz. İki sorun içiçedir.

Emekçi halka sıkıyönetimin işlevinin ne olduğunu açıklarken, halk, sıkıyönetim öncesi döneme dönüşün, bilmem ne kadar dergi ve gazetenin hepsi de «sosyalizm» adına birbirine sövdüğü döneme dönüşün özleminde olduğu muazzam bir güç olan sosyalist birikim olanca ağırlığını tarihsel gelişmeye koyduğunda emperyalizm ve işbirlikçileri böyle anti-demokratik uygulamalara girişemezler.

«BAĞIMSIZ TÜRKİYE»

YAŞASIN İLERİCİ, DEMOKRAT GÜÇLERİN
EYLEM VE CEPHE BİRLİĞİ!

(Baştafı 2. Sayfada)

Türkiye'de bunu oluşturacak güçler var. DİSK, Türk-İş'e bağlı sendikalar, köylü örgütleri, ilerici parti ve örgütler, çok sayıda parlamenter sıkıyönetime karşıdırlar. Ordu ve halk sıralarında tepkiler gelişiyor. Bu güçlerin sıkıyönetime, demokratik özgürlükleri ezmeye, mezhep kışkırtmalarına, ırkçı-şoven baskılara karşı eylem birliği yapmaları ertelenmez görevdir.

Yıgınsal komitelerde örgütlenmek, demokratik hak ve özgürlüklere karşı yükselen terörü göğüslemek ve kırmak, örgütlü yığın eylemleriyle olanaklıdır. Son İzmit, İzmir, Bursa ve Çaycuma yığinsal çıkışları bunun somut örnekleridir. Serüvenci, bireysel çıkışlar, emperyalizmin, gerici-faşist güçlerin, Maocuların işini kolaylaştırmaktan başka bir sonuç vermez, vermiyor. Bu tutumlar işçi sınıfına, yığınlara güvensizliktir.

Bütün ilerici güçler en küçük demokratik konumları ve kazanımları sonuna dek ortaklaşa, aktif savunmak durumundadır. Paniğe kapılmamak gerekiyor. Serüvencilik, «sol»culuğa kapılmak çıkış yolu değildir. Çıkış yolu, eylem ve cephe birliğinden geçiyor. Sosyalizme açılan ileri demokrasi savaşımından geçiyor.

Biz, bu görüşlerimizi yayınlamamızda süreli olarak açıkladık ve açıklamayı sürdüreceğiz. İlerici-demokrat yayınlarla yukarıda belirttiğimiz ilkeler çerçevesinde diyalog sürdürmeye, basın-yayın alanında, demokratik hak ve özgürlüklerin kazanılması, işçi sınıfına konan örgütlenme ve düşünce yasağının kaldırılması için ortak savaşım vermeye hazırız. Bu uğurda savunduğumuz bilgileri yineliyoruz:

**SIKIYÖNETİM KALDIRILMALI,
FAŞİST ODAKLAR DAĞITILMALIDIR!
TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ'NE ÖZGÜRLÜK!
FAŞİZME GEÇİT YOK!**

DAYANIŞMA SAYFASI

(Baştafı 2. Sayfada)

ri yayın politikasıyla, artık sermaye güçlerinin azgınca saldırıları karşısında kesin bir zorunluluk haline gelen demokrasi güçlerinin birlik sürecini hızlandırabilirler ve hızlandırmalıdırlar. Emegın Birliğı bu bakımdan üzerine düşen görevleri yapmaya hazırdır.

EMEĞİN BİRLİĞİ

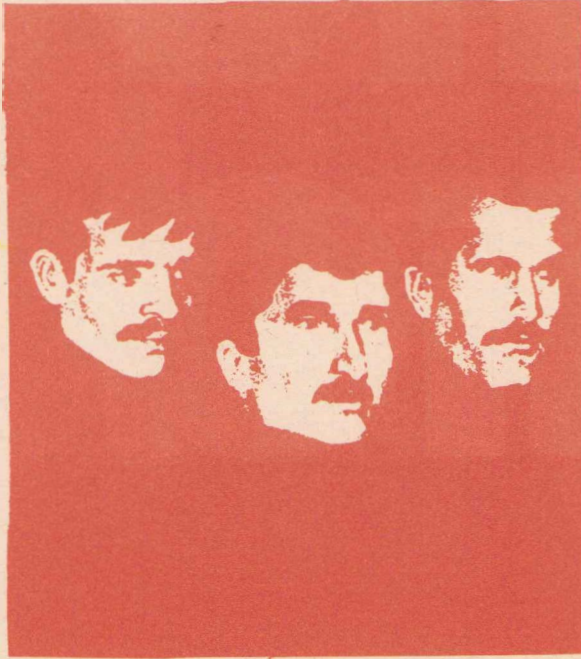
6 Mayıs 1972 günü Türkiye proletaryası ve emekçi halkları, üç yiğit evladını şehit verdi. Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan, Hüseyin İnan 12 Mart faşist diktatörlüğü tarafından katledildiler. Yedinci ölüm yıldönümünde yoldaşlarımızın mücadelelerini saygıyla anıyoruz.

Deniz'lerin, Yusuf'ların, Hüseyin'lerin ve nice devrimcilerin uğruna bir an bile tereddüt etmeden kan akıttıkları 1971 hareketi, elli yılı aşkın sosyalist mücadelenin belirleyici önemi olan bir dönüm noktasını teşkil etmektedir.

Kuşkusuz Deniz'lerin ve mücadele yoldaşlarını giriştikleri bu mücadele, saf, katıksız ve hatasız marksist proleter bir hareket değildir. 1971 Türkiye'sinin ekonomik, sosyal ve siyasi şartları ve o dönemdeki işçi hareketlerinin gelişme seviyesi gözönünde tutulduğunda bunun böyle olamayacağı da açıkça ortaya çıkar.

Nitekim 1971 hareketine damgasını vuran THKO'da küçük burjuva unsurlarla proleter unsurlar bir arada bulunmaktaydı. Bundan dolayı siyasi bir hareket olarak ortaya çıkmanın hemen akabinde THKO kendi içinde sınıfsal bir saflaşmaya girmiştir. THKO içerisinde küçük burjuva unsurlarla, proleter unsurlar arasındaki bu mücadele, bütün hızıyla moment noktasına varmış, küçük burjuva unsurlar Maoculuk kervanına katılırken, hareket, geçmişte bu unsurların taşıdıkları zaafardan sıyrılarak gittikçe sınıfsal bir çizgiye oturmuştur. Hareketin yenilgiyle sonuçlanması mücadeleden kaçarak teslim olan unsurların harekete saldırılarını, burjuvaziyle aynı ağızdan 1971 hareketine

6 MAYIS 1972

küfürler yağdırmalarını doğurmuştur. Fakat 1971 hareketine saldıran sadece bu mücadele kaçkınları değil, aynı zamanda Türkiye emekçi halklarına burjuvaziye güven, proletaryaya güvensizliği öğütleyen oportünistler de olmuştur.

Lenin «yenilgi yılları en iyi okuldur» der. Gerçekten de elli yılı aşkın sosyalist mücadelenin ürünü olarak ortaya çıkan 1971 mücadelesi iyi bir okul olmuştur. 1971 mücadelesi sonrası tüm oportünistlerin oluşturduğu koro 1971 hareketine «anarşizm», «küçük burjuva maceracılığı» nakaratlarını tekrarlarlarken, mücadelenin içerisinden

çıkan bir çok devrimcide de umutsuzluk, inkarcılık ve yılgınlık başgöstermeye başlamıştır. Fakat oportünistlerin ve mücadeleye kaçkınlarının saldırıları, şehitleri bağrına basan Türkiye emekçi halklarına tesir etmemiş, yapılan tüm anti-propagandalar geri tepmiştir. Şehitler Türkiye emekçi halklarının bilincine gömülmüş, ağıtlarına konu olmuşlardır.

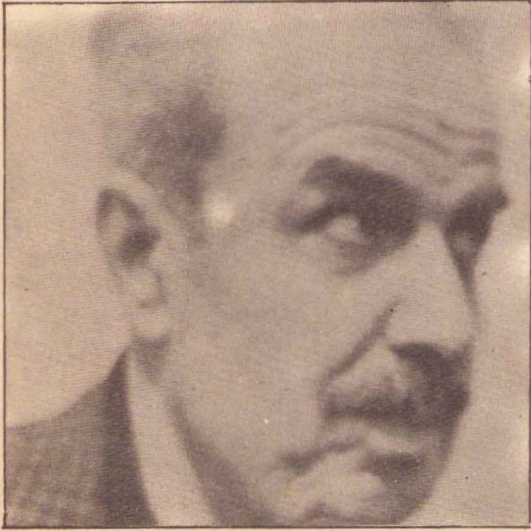
Mücadele kaçkınları ve oportünistler, bir yandan geçmişe küfürler yağdırırken, diğer yandan devrim şehitlerinin mücadelesini, kendi rezil ideolojileri için kullanmışlardır. Bir çok namuslu dürüst unsur devrim şehitlerine duyduğu sempatiden dolayı bunların saflarında yer almışlardır.

Deniz'lerin mücadelesi hiçbir zaman grubun malı olarak gösterilemez. Hele hele maoculuğu benimseyen burjuva uşakları onları ağızlarına dahi almamalıdır. Deniz'lerin ve devrim şehitlerinin mücadelesi birtakım gurupların değil, hatalarıyla kazandırdıklarıyla devrim mücadelesinde ileriye doğru yürüyen işçi sınıfının ve emekçi halkların malı olmuştur.

Şüphesiz 1971 hareketinin Türkiye devrimci hareketine kazandırdığı önemli dersler vardır. Her Marksist-Leninistin yapması gereken 1971 mücadelesini dikkatle incelemek, hareketin yanlış yönlerini yadsıyarak, doğru yönlerini benimseyip geliştirmek olmalıdır. (Emeğin Birliği bu temel noktadan hareketle 1971 hareketini nasıl değerlendirdiğini çeşitli yazılarında defalarca açıklamıştır.) Geçmiş ancak böyle değerlendirilir. Marksist yöntem budur.

6 Mayıs 1972 günü katledilen Deniz, Yusuf ve Hüseyin yoldaşların mücadelesi yaşıyor.

Mihri Belli Faşist Katiller Tarafından Vuruldu

Faşistler TEP Genel Başkanı MİHRİ BELLİ'yi planlı bir saldırıyla öldürmek istediler. MİHRİ BELLİ Türkiye devrimci hareketi içinde uzun yıllardan beri yer almış, devrimci mücadelesini inandığı görüşler doğrultusunda kararlılıkla sürdürmüştür. MİHRİ BELLİ'nin Türkiye devrimci hareketinde yer aldığı dönemden bu yana sos-

yalizmi savunan birçok kişi daha sonra burjuvazi tarafından ya satın alınarak ya da sindirilerek mücadeleden vazgeçtiği halde, MİHRİ BELLİ saldırılara göğüs gererek devrimci mücadeleden kopmamıştır, vazgeçmemiştir. Bu bakımdan MİHRİ BELLİ'nin Türkiye devrimci mücadelesi içerisinde hakettiği saygınlığı vardır.

Uzun yıllar kararlılıkla mücadelesine devam eden MİHRİ BELLİ'yi satın alamayan, sindiremeyen burjuvazi onun varlığını ortadan kaldırmak için, faşist saldırıyı tezgahladı. Bu saldırının kimler tarafından tezgahlandığını anlamak pek güç bir şey değil. 12 Mart'ın faşist celladı Ali Elverdi, MİHRİ BELLİ'ye yapılan faşist saldırının hemen arkasından yaptığı konuşmada «MİHRİ BELLİ'yi vurdular ama gebermedi» diye kudurarak saldırıyı kimlerin planladığını ortaya açıkça koymaktadır. Düne eline geçiremediği üzerinde kalemini kıramadığı MİHRİ BELLİ'yi bugün faşist saldırıyla yok ettirmek için faşist örgütlerle elbirliği ile tezgahlandığını çekinmeden açıklıyor.

Bugün faşistlerin MİHRİ BELLİ'ye sıkı kurşunlar, sadece MİHRİ BELLİ'ye değil, demokrasi güçlerine sıkılmıştır. Eğer burjuvazi bu tür faşist saldırılarla devrimcileri ortadan kaldırmaya çalışırken ve faşist saldırılar her geçen gün dozunu artırarak devam ederken, hâlâ grupçu açılardan meseleye yaklaşarak ve de sadece demecilerle yetinerek soruna yaklaşmak ancak faşistlerin daha da cüret bulmasını doğurur ve bugünkü durumda doğmuştur da. Faşist saldırılar parti binaları basılmaya kadar varılmışken, parti liderleri sokaklarda kurşunlanırken, demokrasi güçlerinin güç ve eylem birliklerinden kaçmaları, artan faşist terör karşısında burjuva hükümetlerinin alacağı önlemleri (!) beklemeleri, demokrasi mücadelesinde yığınları burjuvazinin hükümetlerine terk etmekten başka bir şey değildir. Faşist saldırılar karşısında yapılacak olan şey nedir: belki binlerce defa tekrarladığımız ve tekrarlanan demokrasi güçlerinin güç ve eylem birliğini oluşturmaktır.

emeğin birliği

Aylık Teorik ekidir. Sahibi: Cuma ŞAT * Sorumlu Müdür: M. Reşat GÜVENİLİR * Yönetim Yeri: Çemberlitaş, Evkaf Sokak, No: 2/12 İSTANBUL * Baskı: TEKŞEN Matbaası * Son Baskı Tarihi: 27.4.1979